

MARIENE BEHEER IN SURINAME

CBD GAP ANALYSIS AND LEGISLATIVE REVIEW REPORT

Nancy del Prado, augustus 2017

© WWF 2017

Dit rapport is geproduceerd als onderdeel van het project: *Bevorderen van geïntegreerd en participatief beheer van de oceaan in Guyana en Suriname: de oostelijke poort naar het Caribisch gebied.*

Dit document is geproduceerd met de financiële ondersteuning van de Nederlandse Ambassade in Suriname. Het is geproduceerd binnen de context van een project gefinancierd door de Europese Unie. De inhoud van deze publicatie is geheel voor de verantwoordelijkheid van WWF en kan in geen geval gezien worden als te zijn een reflectie van de positie van de Europese Unie.

Voorgestelde citeerwijze: Prado del, N. 2017. *Mariene Beheer in Suriname: CBD Gaps Analysis and Legislatieve Review Report*, WWF. 2017 –pp 73

Inhoud

Inhoud	I
Lijst van tabellen	II
Samenvatting	III
1 INTRODUCTIE	2
1.1 Achtergrond	2
1.2 Werkzaamheden	3
1.3 Afbakening van het onderzoek	4
1.4 Methodologie	4
1.5 Hoofdstukkenindeling	4
2 STAKEHOLDERSCONSULTATIES	6
2.1 Introductie	6
2.2 Resultaten	6
2.2.1 Bedreigingen	6
2.2.2 Beleid	7
2.2.3 Wetgeving	8
2.2.4 Instituten	8
2.2.5 Prioriteitsgebieden Mariene Gebied voor Bescherming of Conservering	9
3 ANALYSE VAN BEHEER MARIENE BIODIVERSITEIT IN SURINAME	11
3.1 Institutioneel kader	11
3.2 Beleidskader	11
3.2.1 Nationale Biodiversiteitsstrategie en Biodiversiteit Actie Plan	12
3.2.2 Ontwikkelingsplan 2012-2016	14
3.2.3 Uitvoering van Beleid	15
3.2.4 Concept Ontwikkelingsplan 2017-2021	15
3.3 Wettelijk kader	16
	I

3.4	Het Biodiversiteitsverdrag en andere gerelateerde verdragen	23
3.4.1	Relevant Internationaal Juridisch Raamwerk	23
3.4.2	Het Biodiversiteitsverdrag	26
3.4.3	De Aichi Doelen	28
4	NATIONALE ACTIES GETOETST AAN AICHI DOELEN	32
4.1	Introductie	32
4.2	Gaps, belemmeringen en voorgestelde acties	32
4.3	Implicaties van het Actieplan	40
4.4	Het instellen van 10% Mariene Beschermd Gebied	40
	Referenties	42
	Bijlage 1 Relevante wetgeving	43
	Bijlage 2 Lijst van geïnterviewde stakeholders	55
	Bijlage 3 Questionnaire	56
	Bijlage 4 Overzicht Institutioneel kader	60

Lijst van tabellen

Tabel 2	Identificatie van gaps en belemmeringen voor het behalen van de Aichi doelen.....	33
Tabel 3	Actieplan voor Suriname ter behalen van de Aichi doelen... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	

Samenvatting

Suriname heeft in haar nationale rapportage naar de CBD aangegeven dat er geen vooruitgang is geboekt met het bereiken van Aichi doelstelling 11 voor 2020 (10% beschermdde kust- en mariene gebieden) en verdere maatregelen vereist zijn om doelen 4, 6, 10 en 14 te halen.

Het rapport is een juridische gap analyse om vast te kunnen stellen hoe ver Suriname nu is om de Aichi doelen te bereiken; tevens worden er voorstellen gedaan voor acties die ondernomen zouden moeten worden om alsnog de doelen te kunnen realiseren.

Uit de stakeholdersanalyse is komen vast te staan dat een aantal van de stakeholders binnen de overheid niet bekend zijn met de Aichi doelen, maar enige kennis droegen van activiteiten die waren ontplooid in het kader van de bescherming van de biodiversiteit. Men was het in het algemeen over eens dat er in beleidsdocumenten zoals OP 2012-2016 en NBAP wel concrete maatregelen zijn opgenomen om de biodiversiteit en de ecosystemen te beschermen, echter schort het aan de uitvoering ervan.

Een evaluatie van het wettelijk en institutioneel raamwerk voor bescherming van het kust en mariene gebied heeft uitgewezen dat de wetgeving gefragmenteerd is en valt onder de jurisdictie van verschillende ministeries. Daarnaast blijkt dat de wetgeving verouderd is en onvoldoende toereikend is om het kust en mariene gebied te beschermen. Ook schort het aan de handhaving van de wetgeving vanwege een tekort aan financiële middelen (inclusief apparatuur), gebrek aan mankracht en inefficiënt gebruik van de bestaande menselijke hulpbronnen. Naast de geldende wetgeving zijn er ook een aantal conceptwetten voorbereid, die ondersteunend werken naar bescherming van ecosystemen en de biodiversiteit. Te denken valt aan de concept visserijwet, concept milieuwet en concept wet kustbescherming, etc. Het is van belang dat de conceptwetgeving wordt goedgekeurd voor integrale bescherming van de natuur en in casu het kust en mariene gebied. Naast de nationale wetgeving en de UNCBD zijn er tal van andere conventies door Suriname geratificeerd die ook ondersteunend werken bij de bescherming van de Mariene gebieden. Deze zijn ook geanalyseerd. Het betreft verdragen die verschillende aspecten van de mariene biodiversiteit trachten te reguleren zoals verontreiniging (MARPOL, London Dumpin), beschermen van watergebieden (Ramsar verdrag), conserveren van flora en Fauna op het Westelijk Halfrond, de handel in wilde dieren en planten (CITES), klimaatverandering (UNFCCC) en walvissen

(Walvissenverdrag). Verder is er een belangrijk regionaal verdrag dat specifiek gericht is op de bescherming van mariene biodiversiteit in de Caraïbische Zee, te weten de Cartagena Conventie. Deze Conventie tracht het mariene milieu te beschermen door partijen te verplichten de nodige maatregelen te treffen ter voorkoming, beheersing en vermindering van verontreiniging door schepen, door dumping, vanuit het land, door zeebodem exploratie of exploitatie en ook door atmosferische lozingen. Suriname is nog geen partij bij dit verdrag. Om de geïdentificeerde gaps en belemmeringen aan te pakken om zodoende de Aichi Targets nog te bereiken, zijn er een aantal acties aanbevolen. In grote lijnen betreft het aanbeveling voor modernisering van de huidige wetgeving, middels aanpassing van bestaande wetgeving en/ of goedkeuring van nieuwe wetgeving. Institutionele versterking alsook daadwerkelijke uitvoering van vastgelegd beleid. In tabel 1 is het overzicht van voorgestelde acties opgenomen om de geconstateerde gaps en belemmeringen aan te pakken.

Ten aanzien van de specifiek genoemde target van 10% beschermd mariene gebied is er in het laatste hoofdstuk een optie voor 3 juridische constructies gegeven die in een later stadium zullen moeten worden uitgewerkt. Het proces tot modernisering van de natuurbeschermingswet moet ook specifieke input krijgen voor wat betreft de bescherming van het mariene gebied.

Lijst van Gebruikte Afkortingen

BRD	Bycatch Reduction Device
CBD	Convention on Biodiversity
CBO	Community Based Organization
CI	Conservation International
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species
COP	Conference of Parties
CSNR	Centraal Surinaams Natuur Reservaat
DNA	De Nationale Assemblee
EEZ	Exclusieve Economische Zone
ESIA	Environmental and Social Impact Assessment
GEF	Global Environment Facility
GMD	Geologisch Mijnbouwkundige Dienst
IOO-visserij	Illegale, Ongemelde en Ogereguleerde visserij
LBB	dienst s'Lands Bosbeheer
MAS	Maritieme Autoriteit van Suriname
MEA	Milieu Effecten Analyse
MPA	Marine Protected Area
MUMA	Multiple Use Management Area
NBAP	Nationaal Biodiversiteits Actie Plan
NBS	Nationale Biodiversiteits Strategie
NBSAP	Nationaal Biodiversiteits Strategie en Actie Plan
NCCR	Nationaal Coördinatie Centrum voor Rampenbeheersing
NGO	Niet Gouvernementele Organisatie
NIMOS	Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname
OP	Ontwikkelings Plan
REBYC	Reduction of Environmental Impact from Tropical Shrimp Trawling, through the Introduction of Bycatch Reduction Technologies and Change of Management
RGB	Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer
ROVB	Regionale Organisaties voor Visbestanden Beheer
TED	Turtle Excluder Device
UNCLOS	United Nations Convention on the Law of the Sea
UNDP	United Nations Development Program
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change
VMS	Vessel Monitoring System
WWF	World Wildlife Fund

1 Introductie

1.1 Achtergrond

Zowel Suriname en Guyana hebben in hun nationale rapportage naar de CBD aangegeven dat er geen vooruitgang is geboekt met het bereiken van Aichi doelstelling 11 voor 2020 (10% beschermde kust- en mariene gebieden) en verdere maatregelen vereist zijn om doelen 4, 6, 10 en 14 te halen. In dit kader heeft de Europese Commissie een project goedgekeurd onder de titel: "Promoting Integrated and Participatory Ocean Governance in Guyana and Suriname: The Eastern gate to the Caribbean". Het project zal de bescherming van de mariene en kust bronnen van Guyana en Suriname aanzienlijk verbeteren door de instelling van mariene beschermde gebieden en geïnformeerde mariene ruimtelijke ordening.

Het projectgebied ondersteunt belangrijke visserijgebieden, kweek- en broedgebieden en rijke verscheidenheid aan zee soorten en heeft zowel regionale als mondiale betekenis. Terwijl belangrijke bedreigingen worden erkend (overbevissing van sommige soorten, verhoogde koolwaterstofverkenning) zijn er aanzienlijke gaps in data die belemmerend werken op de inspanningen voor duurzaam beheer van het mariene milieu.

Onderhavige opdracht is onderdeel van het vorenvermeld regionaal EC project en beoogt met name Suriname te helpen om de Aichi doelen te bereiken in het kader van de bescherming van het mariene milieu. Het EC project zal aantonen dat met data, participatieve ruimtelijke ordening en gerichte capaciteitsopbouw de biodiversiteit kan worden behouden en economische activiteiten die verenigbaar zijn met de oceaangezondheid kunnen worden bevorderd. Specifiek moet dit project voor Suriname resulteren in 2 belangrijke uitkomsten die een substantiële positieve impact zullen hebben op het mariene milieu:

1. Aanwijzing van 10% van Suriname's Exclusieve Economische Zone als Mariene beschermd gebied (vanuit een baseline van 0%)
2. Katalyseren van verbeterde mariene ruimtelijke ordeningsprocessen, die een ecosysteem gebaseerd kader voor het beheer van activiteiten in het mariene milieu zullen verschaffen

Als onderdeel van het vorenvermeld regionaal project moet er een CBD Gap Analysis uitgevoerd worden welke een assessment is van de nationale wetgeving en het beleid in Suriname. Hierbij worden de wet en regelgeving bestudeerd met het doel om na te gaan in hoeverre zij een bijdrage kunnen leveren aan het bereiken van de specifieke Aichi doelen 4, 6, 10, 11 en 14. Op basis van deze gap analyse wordt er een actieplan voor bereid om alsnog de geconstateerde gaps en belemmeringen aan te pakken.

1.2 Werkzaamheden

De Consultant voert haar werkzaamheden volgens de richtlijnen van WWF Guianas en zal ook rechtstreeks rapporteren aan de Marine Conservation Officer.

De algemene taakomschrijving van de Consultant behelst het volgende:

- i. Onderzoek van de bestaande wetgeving en beleid;
- ii. Beoordeling van de bestaande wetgeving en het identificeren van de gaps om te kunnen voldoen aan de doelstellingen van 2020 CBD en initiële aanbevelingen te doen voor aanpassingen.;
- iii. Identificeren van de belemmeringen om de CBD 2020 doelstellingen te beoordelen en gelijktijdige aanbevelingen¹ voor de aanpak van dergelijke belemmeringen;
- iv. Benoem de positieve en negatieve implicaties van de in (ii) en (iii) genoemde aanbevelingen.

Ter uitvoering van de algemene taken zal de consultant de volgende specifieke activiteiten uitvoeren:

- i. Consultaties houden met de relevante overheidsinstanties in Suriname;
- ii. Review en analyse van het bestaand nationaal wettelijk kader voor de implementatie van het CBD en overzicht van bestaande barrières en principes en geldende wettelijke normen met betrekking tot mariene management;
- iii. Rapportage met gedetailleerde aanbevelingen over voorgestelde wijzigingen en actieplan ter verwezenlijking van de doelstellingen van 2020 CBD

De verwachte outputs zijn:

- i) Een werkplan, inclusief een overzicht van bestaande wetgeving, concept inhoudsopgave van het rapport "CBD Gap analyse en juridisch review"
- ii) Een eerste draft rapport "CBD Gap analyse en juridisch review"
- iii) Een finale rapport "CBD Gap analyse en juridisch review"

¹ In samenspraak met WWF is besloten om geen tijdspanne te verbinden aan de voorgestelde acties.

1.3 Afbakening van het onderzoek

Conform de Terms of Reference zal het onderzoek tot het volgende worden beperkt:

1. De gap analyse is gericht op het bereiken van de specifieke CBD- Aichi doelstellingen 4, 6, 10, 11 en 14.
2. De consultaties zullen zich richten op de geïdentificeerde stakeholders binnen de overheid
3. Het uitgangspunt is om 10 % van de EEZ uiteindelijk aan te wijzen als Mariene beschermd gebied, uitgaande van baseline van 0%. Dat betekent dat de huidige beschermde gebieden in de Surinaamse kust en mariene gebied niet vallen binnen de target van 10%.

Opgemerkt dient te worden dat de Aichi target van 10% van kust en zeegebieden gaat om mondiale streefwaarden. Het is dus aan elk land gelegen om vast te stellen welke bijdrage zij zal leveren aan de mondiaal nagestreefde percentages. Daarnaast geeft de *Quick Guide to Aichi: Target 11* aan dat het beschermd gebied behalve natuureservaten ook andere beschermde gebieden betreft die duurzaam gebruik toestaan.

1.4 Methodologie

Voor onderhavige opdracht is een tijdsplan van 8 weken uitgetrokken. De activiteiten worden conform het werkplan uitgevoerd. De eerste weken van de consultancy zijn gewijd aan het bestuderen van relevante documentatie, als ook de nationale wetgeving en verdragen op het gebied van natuurbescherming en exploitatie van natuurlijke hulpbronnen in het mariene milieu van Suriname. Hierdoor is een redelijk beeld gevormd over de situatie in Suriname.

Voor het uitvoeren van de consultaties met de geïdentificeerde stakeholders binnen de overheid, is een questionnaire voorbereid. Deze is vooraf naar de stakeholders gestuurd zodat zij zich konden voorbereiden op het gesprek.

De toetsing van het behalen van de Aichi targets is gedaan op basis van de “*Quick Guide to the Aichi Biodiversity Targets*”.

Op basis van de desktop studie en de consultatie gesprekken is er een eerste concept rapport geproduceerd en ingediend op 19 juni voor review. Op basis van de feedback van WWF Guianas is er gewerkt aan een finaal rapport welke in de laatste week van juni is ingediend.

1.5 Hoofdstukkenindeling

Het rapport is een uitwerking van de opdracht. Het begint met een introductie van de studie waarbij de aanleiding tot de studie, de werkzaamheden en de afbakening van de studie zijn weergegeven, waarna in het tweede hoofdstuk verslag wordt gedaan van de gesprekken met de verschillende stakeholders binnen de overheid.

In hoofdstuk 3 wordt er een review gedaan van het institutioneel en wettelijk kader. Een volledige uitwerking van het nationaal wettelijk kader is opgenomen in Bijlage 1.

Hoofdstuk 4 geeft de acties die reeds zijn ondernomen om de Aichi doelen te bereiken, waarbij de gaps en belemmeringen worden geïdentificeerd. Voor de overzichtelijkheid zijn de gaps en belemmeringen in tabelvorm gepresenteerd.

Op basis van de gaps en belemmeringen worden aanbevelingen in de vorm van een actieplan gepresenteerd in hoofdstuk 5, als ook de mogelijke positieve als negatieve implicaties van het actie plan. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een voorstel voor een juridische mogelijkheden om te geraken tot de beoogde 10 % bescherming van het mariene gebied.

2 Stakeholdersconsultaties

2.1 Introductie

Voor de Gap Analyse is het van belang om naast de *desktop study* ook een consultatie ronde te houden om na te gaan hoe ver Suriname is in het bereiken van de Aichi doelen welke gericht zijn op bescherming van het kust- en mariene gebied. Conform de Taakomschrijving heeft de consultatie ronde zich beperkt tot de instanties binnen de overheid die verantwoordelijkheden hebben ten aanzien de exploitatie en dan wel beheer van het maritieme gebied. In Bijlage 2 is een lijst opgenomen van de geconsulteerde instanties.

Ter voorbereiding van de gesprekken is er vooraf een questionnaire gestuurd naar de verschillende instanties. De analyse was gericht op het beleid, de wetgeving en de institutionele capaciteit om de Aichi doelen gericht op bescherming kust en mariene gebied te bereiken.

2.2 Resultaten

De gesprekken werden gestart met de vraag over bekendheid met de Aichi doelen en het opmerkelijke is dat het overgrote deel van de ondervraagden onbekend waren met deze doelen. Dit heeft erin geresulteerd dat geen van de overheidsinstanties activiteiten uitvoeren die specifiek gericht zijn op het bereiken van deze doelen. Desalniettemin worden in het kader van biodiversiteitsbescherming wel activiteiten ontplooid die ondersteunend zijn voor het behalen van de specifieke Aichi doelen. Deze zullen worden belicht in de paragraaf 3.2, het Institutioneel kader.

Onderstaand volgt een samenvatting van de gehouden consultaties.

2.2.1 Bedreigingen

Vanuit de optiek vanuit de verschillende instanties² zijn de bedreigingen die het wenselijk maken dat het mariene milieu moet worden beschermd aangegeven. Deze omvatten onder andere:

- Oil spills;
- Het lozen van ballastwater vanuit schepen;
- Overbevissing en illegale visserij;

² Bedreigingen die niet zijn opgenoemd maar wel reëel zijn, zijn onder andere het rapen van schildpadeieren, vervuiling vanuit het land en de binnenwateren, kap van mangrove bomen en zandafgraving van natuurlijke zandstranden die onder andere als legplaats voor zeeschildpadden dienen.

- Olie exploratie (schepen en platformen) activiteiten die tot gevolg hebben: geluidshinder, emissies van broeikasgassen door brandstof gebruik, afval water, huishoudelijk, sanitair en vast afval, ongelukken z.a. diesel en oil spills, etc.
- Scheepsaanvaringen;

2.2.2 **Beleid**

Op beleidsniveau hebben de specifieke Aichi doelen niet de nodige aandacht gekregen waardoor zij niet als zodanig zijn opgenomen in het beleid. Suriname beschikt over een NBAP 2012-2016 waar de nodige actieplannen zijn opgenomen ten aanzien van de bescherming van de biodiversiteit. Bij de formulering van de NBAP waren de Aichi doelen nog niet geïdentificeerd waardoor deze niet formeel geïntegreerd zijn geworden in het beleid. Dit heeft tot gevolg dat de instituten niet bekend zijn met deze doelen.

Omtrent het beleid zijn de volgende hoofdpunten aangehaald:

- Er is een gebrek aan een eenduidige (nationale) visie en awareness op verschillende niveaus.
- Thans ontbreekt er een overkoepelend Milieubeleidsplan
- Het Kabinet van de President is sinds 2015 belast met de nationale coördinatie van het milieubeleid. Daartoe is op het Kabinet van de President een functionele eenheid Coördinatorschap Milieu aangesteld.
- Het is de bedoeling dat NIMOS wordt getransformeerd tot een Milieu Autoriteit met wettelijke taken en bevoegdheden. Thans worden alleen in geval van milieustudies ten behoeve van Olie offshore exploratie activiteiten aandacht besteed aan bescherming van het mariene milieu.
- Er is een gebrek aan institutioneel kader voor natuurbescherming in het algemeen en mariene beheer in het bijzonder. Het beleid zal zich onder andere moeten richten op versterking van de instituten.
- Aanneمة van milieuwetgeving zal in deze regeerperiode worden goedgekeurd.
- Proces van voorbereiding, indiening en goedkeuring van wetgeving verloopt moeizaam en traag. Er zijn in de loop der jaren, verschillende wetsvoorstellen voorbereid die niet eens het Parlement hebben bereikt.
- De ontwerpwet Kustbeheer is een aantal jaren geleden bij het Parlement ingediend, maar nog niet goedgekeurd. Het moet een aantal aanpassingen ondergaan.

Ten aanzien van de verbeteringen voor het beleid is aangegeven dat het milieubeleidsplan welke in 2018 zal uitkomen, aspecten ten aanzien van bescherming en duurzaam gebruik van het mariene milieu opgenomen moeten worden. Daarnaast is aangegeven dat bij het formuleren van een nieuwe natuurbeschermingswet voorzieningen voor de “Marine Protected Area’s” opgenomen dienen te worden. De Zeevisserijwet zal ook aangepast worden waarbij duurzaam gebruik van ecosystemen een belangrijk uitgangspunt vormt. Binnen de MAS zijn er 2 moederwetten in voorbereiding, te weten de *Marine Pollution act* en de Shipping Act. De eerst genoemde zal ook wettelijke bescherming moeten bieden aan het mariene milieu.

2.2.3 Wetgeving

Door middel van de questionnaire is in kaart gebracht welke wetgeving de instanties de bevoegdheden geeft met betrekking tot het mariene milieu. Een overzicht van de wetgeving is opgenomen in bijlage 1.

De meeste ondervraagden waren van mening dat de wetgeving niet toereikend is om het mariene milieu bescherming te bieden. Enkele meningen hierover waren:

- De wetgeving is verouderd. Enkele tekortkomingen in de huidige wetgeving zijn gebrek aan structuur, versnipperde bevoegdheden en gebrek aan coördinatie, ontbreken van beleid en wetgeving welke specifiek gericht zijn op het mariene milieu, gebrek aan inzetten van bestaande mechanismen, geldboete bedragen zijn achterhaald en het ontbreken van een juridische status van de managementplannen voor de bijzondere beheersgebieden.
- Vernieuwing c.q herziening van de huidige natuurbeschermingswetgeving is noodzakelijk. De procedure voor het instellen van beschermde gebieden is verouderde topdown approach omdat de overheid niet wettelijk verplicht is om de stakeholders te betrekken bij het aanwijzen en instellen van beschermde gebieden.
- Door het ontbreken van de Milieuwetgeving, zijn er ook geen normen en standaarden met betrekking tot vervuiling. Milieu Impact studies zijn ook niet wettelijk verplicht, maar worden met name in het mariene gebied op vrijwillige basis uitgevoerd.

2.2.4 Instituten

De instituten die een belangrijke rol spelen op het gebied van beheer van het mariene milieu zijn:

- de Maritieme Autoriteit Suriname

- de Kustwacht
- NIMOS
- Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij: Afdeling Visserij
- Het NCCR
- Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer: Afdeling Natuurbeheer
- Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen: Afdeling GMD
- Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.

Op het gebied van capaciteit om het mariene milieu te beschermen zijn de instituten niet in staat dit optimaal uit te voeren. Aspecten die hierbij een rol spelen zijn onder andere:

1. Het tekort aan menskracht en indien deze er wel zijn, worden zij niet in staat gesteld hun werk op de juiste manier uit te voeren;
2. Gebrek aan middelen en infrastructuur;
3. Gebrek aan financiën.
4. Alhoewel er enige mate van informatie over het mariene gebied beschikbaar is bij bepaalde ministeries en organisaties, blijkt dat er over het algemeen onvoldoende bekend is bij het breder publiek en daardoor dit gebied ook wordt ondergewaardeerd.
5. De grote afstand tussen Paramaribo waar de overheid zetelt en het gebied.

2.2.5 Prioriteitsgebieden Mariene Gebied voor Bescherming of Conservering

In verband met de instelling van 10% bescherming van het kust en mariene gebied is aan de instanties gevraagd om prioriteitsgebieden voor bescherming van het mariene milieu aan te geven. Het feit dat bescherming van het mariene milieu geen specifieke aandacht geniet binnen het beleid van de overheid, was er ook niet eerder nagedacht over prioriteiten voor mariene bescherming. Ondanks er geen exacte gebieden aangewezen kunnen worden werden de volgende meningen gegeven:

1. Alvorens een gebied aangewezen kan worden als beschermd gebied moet dit gebied eerst biologisch en ecologisch aantrekkelijk zijn, dat betekent dat er eerst een studie moet worden gedaan van het mariene gebied.
2. Prioriteitsgebied is afhankelijk van het type bescherming dat uitgevoerd zal worden.
3. Voor de visserij sector is het interessant wat voor soort vissen dat gebied kan opbrengen. De bescherming zal afhankelijk zijn van de soort die er voorkomt in een bepaald gebied.

4. In het Visserij Management Plan voor Suriname 2014-2018 zijn er een aantal zones aangegeven. Hierbij is zone 1 geïdentificeerd als broedzone waar er geen trawler activiteiten mogen plaats vinden. Dit kan gezien worden als een prioriteitsgebied.
5. De kustzone verdient een hoge prioriteit van bescherming vanwege de activiteiten die daar plaatsvinden (zandafgravingen, oliewinningsactiviteiten en ontbossing). Dit gebied is van belang voor onder andere:
 - a. voorkomen van wetlands (hoge biodiversiteit)
 - b. kraamkamerfunctie (belangrijk voor de visserij)
 - c. instandhouding van mangrove bossen (natuurlijke zeewering)

3 Analyse van Beheer Mariene Biodiversiteit in Suriname

3.1 *Institutioneel kader*

Het beheer van de biodiversiteit is de verantwoordelijkheid van verschillende ministeries. Het hoofd van de Dienst 's Lands Bosbeheer van het Ministerie van Ruimtelijke ordening, Grond en Bosbeheer (RGB) is belast met het algemeen beheer van de beschermde gebieden terwijl de dagelijkse werkzaamheden met betrekking tot wildbeheer en natuurbescherming worden uitgevoerd door de afdeling Natuurbeheer. De Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht is belast met de houtexploitatie. Het ministerie RGB is verder verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening alsook de gronduitgifte.

Echter hebben krachtens het Staatsbesluit Taakomschrijving departementen meerdere ministeries verantwoordelijkheden die te maken hebben met de bescherming van de biodiversiteit en ecosystemen. Het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV) is onder andere belast met de bescherming van de visstand en het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH) is belast regulering van de exploitatie van delfstoffen en drinkwatervoorziening. Het Ministerie van Openbare Werken (OW) is o.a. belast met de infrastructurele werken ter bescherming van het kustgebied.

Het Coördinatorschap Milieu binnen het Kabinet van de President is belast met de coördinatie van de voorbereiding van het Milieubeleid. In dit kader is zij het focal point van het Biodiversiteitsverdrag. Het NIMOS is de technische werkmarm van de Kabinet van de President. De Maritieme Autoriteit Suriname (MAS) en de Kustwacht spelen een belangrijke rol bij de bescherming van het Mariene gebied. De MAS is focal point bij een aantal verdragen die zee verontreiniging tegengaan, terwijl de Kustwacht belast is met de handhaving van de wetgeving in het Mariene gebied.

In de Bijlage 4 is een tabel opgenomen met de ministeries en overheidsinstanties die betrokken zijn bij de exploitatie en beheer van het mariene gebied.

3.2 *Beleidskader*

Het Beleid van de Regering is terug te vinden in een aantal beleidsdocumenten. Het overkoepelende document is het Ontwikkelingsplan. Het ontwikkelingsplan heeft een constitutionele basis en geeft de richting van de sociaaleconomische ontwikkeling aan voor 5 jaren. Ten tijde van het uitvoeren van de onderhavige gap analyse was het OP 2017-2021 nog niet goedgekeurd, wat betekent dat de OP 2012 -2016 nog geldig is tot zij vervangen is. Naast

het overkoepelend Ontwikkelingsplan zijn ook de Biodiversiteitstrategie en Actieplan belangrijke beleidsdocumenten die richtinggevend zijn.

In deze paragraaf zal worden nagegaan welk beleid is uitgestippeld ter bescherming van de kust en mariene ecosystemen en in hoeverre uitvoering is gegeven aan het beleid.

3.2.1 Nationale Biodiversiteitsstrategie en Biodiversiteit Actie Plan

De Nationale Biodiversiteitstrategie (NBS) stelt de nationale visie, doelen en strategische richtingen vast die nodig zijn om de rijke biodiversiteit en biologische hulpbronnen van de natie te behouden en duurzaam te gebruiken. Voorts het bevorderen van het duurzaam beheer van haar natuurlijke hulpbronnen en de eerlijke verdeling van de natuurlijke hulpbronnen te ondersteunen. De NBS is opgesteld en goedgekeurd in 2006 na studie en overleg met belanghebbenden, waaronder overheidsinstellingen, internationale en donorinstellingen, Ngo's, gemeenschap gebonden organisaties (CBO's) en particuliere bedrijven. De NBS heeft de basis gevormd voor de formulering van het Nationale Biodiversiteitsactieplan (NBAP). Ondanks dat de originele looptijd is verstreken is het NBAP nog steeds van kracht.³

Belangrijke doelen die in de strategie zijn opgenomen en die ondersteunend zijn in het behalen van de Aichi doelen m.b.t bescherming van het kust en mariene gebied zijn:

1. **Behouden van Biodiversiteit**, waarbij de Biodiversiteit zal worden geconserveerd in Suriname door bescherming en verbetering van habitat en soorten op lokaal, regionaal en nationaal niveau. De strategische richtlijnen hiervoor zullen zijn:
 - a. Het beheren en behouden van wilde soorten in hun habitat.
 - b. Het versterken van onderzoeks-en monitoringsprogramma's
 - c. Controle over exotische en invasieve soorten
 - d. Bescherming van beheersgebieden
 - e. Versterken van beleid en wettelijke mandaten om soorten en habitats te beschermen
2. Ter uitvoering van het bovenstaande is in het NBAP specifiek opgenomen dat:
 - a. De nationale wetten en regels voor het behoud van de biodiversiteit binnen en buiten beschermd gebied zullen worden aangepast;

³ Gesprek met mw. M. Gompers en mw. I. Patterzon van de Milieu Coördinatie binnen het Kabinet van de President, d.d. 7 juni 2017.

- b. Het op-of bijstellen van beheersplannen t.b.v. natuurreservaten en kwetsbare soorten;
- c. De bestaande beschermde gebieden effectief zullen worden beheerd;
- d. EIA's zullen worden uitgevoerd voor de instelling van nieuwe beschermde gebieden;
- e. Nieuwe beschermde gebieden zullen worden ingesteld;
- f. Het uitvoeren van een kustbeheersplan.

3. **Duurzaam gebruik van biologische hulpbronnen** waarbij onder andere duurzaam gebruik en beheer van de mariene hulpbronnen als één van de strategische richtlijnen is aangegeven. De relevante acties die onder deze richtlijn vallen zijn:

- a. Gebruik maken van de resultaten afkomstig van onderzoek op het gebied van duurzaam gebruik en oogsten van rijkdommen om het beheer en de bescherming van de mariene hulpbronnen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) te verbeteren.
- b. Bevorderen en vergroten van de kennis van vissers en andere betrokkenen op het gebied van duurzaam gebruik van de mariene hulpbronnen, via onderwijs, opleidingen en technologie overdracht.
- c. Implementeren van het geïntegreerde beheersplan voor kustgebieden door middel van relevante agentschappen, lokale gemeenschappen en organisaties die zich bezig houden met conservatie.
- d. lokale en regionale samenwerking om de effectieve monitoring en handhaving van de instandhoudingsregels en beheer programma's voor visserij te waarborgen.
- e. Deelname aan regionale en mondiale initiatieven inzake het beheer van mariene biologische hulpbronnen en zoeken naar financiële en technische bijstand om capaciteit te verhogen om deze middelen te beheren.
- f. Bevorderen van de bewustwording van de impact van landactiviteiten op de mariene biodiversiteit.
- g. In de NBAP is specifiek opgenomen dat duurzame visserij in de mariene, estuariene en binnenwateren kan worden bereikt door aanpassing van visserijbeleid voor meer duurzaamheid. Er zal een evaluatie van de visserij op zee en in de estuariene zone in functie van duurzaamheid moeten plaatsvinden.

4. **Verbetering van de beheers capaciteit** van de natuurlijke bronnen, waardoor de Institutionele capaciteit zal worden verbeterd om de biodiversiteit duurzaam te beheren en te monitoren. De strategische richtlijnen voor doelstelling 5 zijn als volgt aangegeven:
 - a. Institutionele Versterking
 - b. Training en Vaardigheidsontwikkeling
 - c. Gegevensverzameling en beheer
 - d. Monitoring en handhaving

5. **Publieke Bewustwording, Onderwijs en versterking van gemeenschappen**, waarbij onderwijs- en communicatie mogelijkheden worden versterkt om het publiek bewust te maken van biodiversiteit, culturele en natuurbehoud planning, beheer en monitoring op lokaal en nationaal niveau. De strategische richtlijnen voor deze doelstelling zijn als volgt aangegeven:
 - a. Vergroot het bewustzijn omtrent risico's, bedreigingen en kansen voor biodiversiteit en cultureel behoud op lokaal niveau door middel van uitgebreide, meertalige bewustmakingscampagnes die zijn aangepast aan de lokale taal.
 - b. Betrek het belang van instandhouding en duurzaam gebruik van de biologische en culturele hulpbronnen in de onderwijsprogramma's op alle niveaus van het onderwijssysteem

3.2.2 Ontwikkelingsplan 2012-2016

In het Ontwikkelingsplan 2012- 2016 is opgenomen dat voor het realiseren van de aan de beleidsgebieden gekoppelde beleidsdoelen wetgeving, monitoring en onderzoek een belangrijke rol spelen. Ten aanzien van de wetgeving geeft het OP aan dat de Milieuwet, de Visserijwet, de Aquacultuurwet en de Wet op de Ruimtelijke Ordening nog ter formulering en afronding liggen. Verder zal er ook aandacht besteedt worden aan het herzien van de Jachtwet en de Natuurbeschermingswet. Op het gebied van Monitoring geeft het beleid de noodzaak aan op het richten en uitvoeren van onderzoek en de publicatie van milieu gerelateerde onderzoeken.

Enkele prioriteiten welke waren geïdentificeerd voor die beleidsperiode waren:

- goedkeuring Milieuraamwet door DNA met als belangrijk doel het verplicht stellen van Milieu (sociaal) Effecten Analyses bij de planning;
- herziening van de verouderde natuurbeschermingswetgeving;
- institutionele versterking ten behoeve van LBB/Natuurbeheer voor de garantie van het beheer van beschermde gebieden, wild en bedreigde soorten;

De visserijsector is een belangrijke inkomstenbron en neemt daarom een belangrijke plaats binnen het beleid van de Regering. Echter heeft deze sector te kampen met enkele problemen zoals forse achteruitgang van de vis-en garnalenvangsten, Illegale visserij en piraterij en overbevissing. De basis voor het te voeren beleid ligt bij de duurzame exploitatie van de visserijsector.

3.2.3 Uitvoering van Beleid

Aan de hand van hetgeen is opgenomen in de verschillende beleidsdocumenten kan worden gesteld dat de intenties om de bescherming van de biodiversiteit te verbeteren aanwezig zijn. Met betrekking tot bescherming van het Mariene gebied zijn er specifieke beleidsmaatregelen aangekondigd. De maatregelen variëren van verbetering van wetgeving, institutionele versterking, educatie en bewustwording alsook onderzoek en monitoring en verbetering van de handhaving.

Uit onderzoek en uit gesprekken met de overheidsinstanties blijkt dat er weinig concrete resultaten zijn geboekt. Aangepaste of nieuwe wetgeving is uitgebleven, instituten zijn niet versterkt, en vanwege gebrek aan financiën lijken de doelen minder haalbaar en de prioriteiten liggen niet op het vlak van natuurbescherming.

3.2.4 Concept Ontwikkelingsplan 2017-2021

Het Ontwikkelingsplan 2017- 2021 is aangeboden aan het Parlement ter behandeling en goedkeuring. Afhankelijk van het Plan zal een begroting worden goedgekeurd. In het kader van het bereiken van de Aichi doelstellingen in 2020 is het van belang dat wordt nagegaan welke beleidsmaatregelen zijn aangekondigd voor de komende jaren. Het Ontwikkelingsplan 2017-2021 is opgebouwd uit vier pijlers. De vierde Pijler heeft te maken met Benutting en Bescherming van het Milieu.

Het ligt in de planning om in 2019 een strategie en actieprogramma te formuleren en aan te nemen, welke specifiek gericht is op de bescherming van de biodiversiteit in Suriname. In de milieustrategie zal de bescherming en het beheren van natuurreservaten, -park en

beschermde gebieden de hoogste prioriteit voor behoud van biodiversiteit genieten. Als gevolg van de beperkte capaciteit kan Suriname niet effectief controle en toezicht uitoefenen. In het OP is ook specifieke aandacht geschonken aan de visserij sector. Door implementatie van het geactualiseerde Visserij Management Plan (VMP) zal er een overgang zijn naar duurzame exploitatie van de visserijbronnen. Het visserijbeleid zal er onder andere in moeten resulteren dat:

- De productie van zeevisserijbedrijven, die voor de lokale en internationale markt gecertificeerd zijn, verder is toegenomen en dat door het optreden van de volledig operationele Surinaamse Kustwacht tegen de illegale visserij overbevissing van de Surinaamse visgronden is teruggedrongen.
- De haalbaarheidsstudie over de diepzeevisserij van garnalen is uitgevoerd, de beleidsdoelen zijn geformuleerd en de beleidsmaatregelen zijn uitgevoerd.

In het OP staat de kust- en oeverbescherming ook als een prioriteit waar meer aandacht aan geschonken dient te worden. Hierbij zal de nadruk gelegd worden op een duurzame kustbescherming en optimaal waterbeheer. Ook het conserveren van de estuariene kuststrook geniet hoge prioriteit, waarbij aangegeven wordt dat de natuurlijke vegetatie een belangrijke bijdrage levert bij kustbescherming. Vermeldenswaard is dat kustbeschermingswet reeds is ingediend bij de DNA.

3.3 Wettelijk kader

Met het ondertekenen van het Biodiversiteitsverdrag heeft Suriname zich gecommitteerd om per 2020, delen van het land- en binnenwater en van de kust- en mariene gebieden tot beschermd gebied te hebben verheven (Aichi doelstelling 11). De juridische basis voor het instellen van beschermde gebieden in Suriname is reeds in de helft van de vorige eeuw gelegd met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet in 1954. Middels deze wet wordt de aanwijzing van natuurreservaten geregeld. De wet Bosbeheer biedt de mogelijkheid om bos aan te wijzen als schermbos of als speciaal beschermd bos. Daarnaast kent Suriname nog 2 andere vormen van beschermde gebieden, te weten bijzondere beheersgebieden en een natuurpark die elk hun eigen juridische grondslag hebben:

1. **Natuurreservaten;** dit zijn gebieden die krachtens de Natuurbeschermingswet 1954 zijn aangewezen als natuurreservaten vanwege afwisselend natuur- en landschapsschoon en/of door de aanwezigheid van in wetenschappelijk of cultureel opzicht belangrijke flora, fauna en geologische objecten. Natuurreservaten omvatten gronden en wateren behorende tot s' Landsdomein. Het is verboden om in een

natuurreservaat opzettelijk handelingen te plegen die schade kunnen toebrengen. Daarnaast is het ook verboden te kamperen en vuur te maken als ook te jagen en te vissen en zonder vergunning van het Hoofd van 's Lands Bosbeheer een hond, een vuurwapen of enig jacht- of vangmiddel bij zich te hebben.

2. **Speciaal beschermd bos;** dat is blijvend bos, dat vanwege zijn ligging, de samenstelling van flora en/of fauna dan wel esthetische waarde, een bijzondere wetenschappelijke, educatieve, culturele of recreatieve functie heeft. De memorie van toelichting op de Wet Bosbeheer geeft aan dat gebieden waar het natuurbeschermingsbelang een zeer bijzondere waarde vertegenwoordigt ingevolge de natuurbeschermingswet 1954 als natuurreservaat moeten worden aangewezen. Schermbos is blijvend bos, dat vanwege zijn ligging, een belangrijke stabiliserende invloed heeft op het natuurlijk leefmilieu, in het bijzonder op de bodem en de waterhuishouding. Mangrove bossen zouden als schermbossen kunnen worden aangewezen
3. **Bijzondere beheersgebieden (ook wel MUMA's genoemd);** middels Ministeriele beschikkingen zijn gebieden in de estuariene zone, die een bijzondere ecologische waarde hebben, ter beschikking gesteld van het Ministerie van RGB met als doel deze gebieden op een rationele wijze te beheren.
4. **Een natuurpark;** Suriname kent een natuurpark m.n. het Brownsberg natuurpark welke in erfpacht is uitgegeven aan Stinasu krachtens de Agrarische wet.

Bescherming van de fauna wordt geregeld in de Jachtwet en het Jachtbesluit. Deze wetten bevatten voorzieningen ter bescherming van de fauna en ter regeling van de jacht. Artikel 12 van de Jachtwet bepaalt dat het verboden is om in natuurreservaten te jagen. De huidige jachtwetgeving biedt voldoende beschermende bepalingen voor zoogdieren, vogels en zeeschildpadsoorten. In het jachtbesluit zijn lijsten opgenomen van beschermde diersoorten, jachtwild, kooidiersoorten (reptielen, amfibieën en ongewervelde dieren) en schadelijke diersoorten. De jachtwetgeving is van toepassing op het gehele grondgebied van Suriname met inbegrip van de territoriale zee, de EEZ en het continentaal plateau.

Beschermde Gebieden

Analyse⁴ heeft uitgewezen dat de huidige natuurbeschermingswet vele tekortkomingen heeft en niet meer voldoet aan de eisen welke heden ten dage worden gesteld om de uitdagingen

⁴ Aanpassing Natuurbeschermingswetgeving in Suriname Rapport, maart 2016, Nancy del Prado.

die gepaard gaan met natuurbescherming het hoofd te bieden. Transparante procedures en criteria voor instelling van beschermde gebieden ontbreken, inspraak van belanghebbenden en rechtsbescherming zijn niet geregeld en ook milieueffecten rapportage is niet verplicht gesteld. De vier MUMA gebieden die allen gelegen zijn in de estuariene zone, zijn slechts beperkt tot de aanduiding van de geografische begrenzing van het gebied. In de beschikkingen is uitdrukkelijk vermeld dat de arealen die voor de datum van inwerkingtreding van de beschikking zijn uitgegeven, geen deel uitmaken van het ter beschikking gestelde gebied. Handhaving zorgt hierdoor voor problemen aangezien het niet een aaneengesloten gebied betreft. In de praktijk blijkt dat het beheer van de beschermde gebieden veel te wensen overlaat onder andere vanwege de gebrekkige capaciteit en de beperkingen in de juridische status van de gebieden. De huidige beheersstructuur voor beschermde gebieden is namelijk gebaseerd op een systeem waarbij de centrale overheid belast is met de besluitvorming. Vooralnog zijn er geen formele institutionele mechanismen die de betrokkenheid van belanghebbenden in het beheer van deze gebieden reguleren. Vermeldenswaard is dat het Coppename Monding Natuurreservaat is aangewezen als een RAMSAR- en een Western Hemisphere site. Thans worden voorbereidingen getroffen door de regering om ook de Coronie Freshwaterswamp tot beschermd gebied te verklaren.

Visserij

Conform Aichi doel 6 zullen in het jaar 2020, de voorraden van vis- en ongewervelde dieren en waterplanten duurzaam beheerd en legaal geoogst worden. Een belangrijke wettelijke regeling die relevant is voor de visserijsector is de Zeevisserijwet van 1980. Deze wet heeft als doel om de visserijzone van Suriname duurzaam te beheren. Onder de visserijzone wordt verstaan de territoriale wateren van de Republiek Suriname, de daaraan grenzende exclusieve economische zone (EEZ) en het continentaal plateau. De toevoeging van het continentaal plateau aan de visserij zone is geschied bij de inwerkingtreding van de Wet Maritieme Zones van 2017. Het praktische belang hiervan is gelegen in het feit dat het continentaal plateau van Suriname zich uitstrekt voorbij de exclusieve economische zone van Suriname. Elke kuststaat heeft ingevolge artikel 77 lid 4 van UNCLOS soevereine rechten ter zake de exploratie en exploitatie van de levende organismen die tot de sedentaire soorten behoren.

Op het continentaal plateau heeft Suriname soevereine rechten ten behoeve van de exploratie en exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van het plateau, met inbegrip van de levende organismen die tot de sedentaire soorten behoren, dat wil zeggen organismen die ten tijde dat ze geoogst kunnen worden, hetzij zich onbeweeglijk op of onder de zeebodem

bevinden, hetzij zich niet kunnen verplaatsen dan in voortdurend fysiek contact met de zeebodem of de ondergrond.

Voor het uitoefenen van de zeevisserij is een vergunning verplicht gesteld. De algemene voorwaarden die zijn opgenomen in de vergunning betreffen onder meer de toegestane vangmiddelen en vangmethoden, de maaswijdten, de seizoenen alsmede de gebieden waarin gevestigd mag worden, de minimummaten en hoeveelheden van de te vangen vis en de wijze van rapporteren van de visvangsten. De Visstandbeschermingswet is uitsluitend van toepassing op de binnenwateren van Suriname, waaronder het kustgebied valt. In 2008 is bij ministeriele beschikking bepaald dat iedere vergunninghouder van een vissersvaartuig verplicht is tot de installatie van een volgsysteem op basis van het Argos satelliet navigatienetwerksysteem op het vaartuig. Het VMS-systeem geeft permanent en automatisch gegevens w.o. identificatiegegevens, geografische positie, snelheid en koers van het vissersvaartuig aan. Wanneer er geconstateerd wordt dat er in verboden zones visserijactiviteiten worden ontplooid dan is de strafbepaling van toepassing. Hierbij kan men een gevangenisstraf van ten hoogste 3 jaren kan krijgen en een geldboete. Het VMS-systeem wordt nog niet door alle vissersvaartuigen gebruikt. De Venezolaanse boten en de SK-vloot gebruiken dit systeem nog niet en het streven van het Ministerie van LVV is om alle in Surinaamse wateren vissende vaartuigen VMS plichtig te maken.

De huidige visserijwetgeving is verouderd en dient vernieuwd te worden. Het Ministerie van LVV heeft in de afgelopen jaren gewerkt aan het ontwikkelen van nieuwe wetgeving die de bestaande visserijwetten zal vervangen. De ontwerp Visserijwet zal moeten zorgdragen voor een duurzaam beheer van de visbestanden in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) van Suriname, alsmede de mogelijkheden vergroten voor Suriname om duurzaam te vissen in volle zee, rekening houdend met de regels van de relevante Regionale Organisaties voor Visbestanden Beheer (ROVBs). Verder biedt de nieuwe ontwerpwet de mogelijkheid aan belanghebbenden in de visserijsector om effectief deel te nemen in de besluitvorming binnen de sector. Een andere prioriteit in de nieuwe wetgeving is de betere en effectievere aanpak van de illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (IOO) in Suriname 's EEZ en daarbuiten middels strengere sancties en verhoogde boetes voor IOO-visserij. In de conceptwetgeving wordt ook aandacht besteed aan het aanwijzen van bijzondere visserij beheersgebieden. Bij beschikking kan elk gebied binnen de Surinaamse wateren tot een bijzonder visserijbeheer gebied worden verklaard met als doel het beheer en bescherming

van bepaalde soorten dan wel voor exclusief nader te bepalen gebruik. Er is ook opgenomen dat er zones binnen de Surinaamse wateren kunnen worden aangewezen ter bescherming van specifieke vissoorten, habitats of ecosystemen. De wetgeving voorziet in een betere samenwerking tussen de visserijdienst, de kustwacht, de Maritieme Autoriteit Suriname, Natuurbeheer en andere relevante diensten. De wet is in concept voorbereid en zal na consultaties met belanghebbenden het proces van formalisatie ingaan.

Natuurlijke Hulpbronnen

De Staat Suriname heeft exclusieve rechten voor de verkenning, exploratie, exploitatie, instandhouding van en beheer over de delfstoffen op de zeebodem, in de ondergrond daarvan en in de daarboven gelegen wateren. In de EEZ en het continentaal plateau bezit de Staat soevereine rechten ten behoeve van de exploratie, de exploitatie, het behoud en het beheer van de natuurlijke rijkdommen, zowel levende als niet-levende, van de zeebodem en de ondergrond daarvan en de daarboven gelegen wateren. In de EEZ bezit de Staat rechten voor andere activiteiten voor de economische exploitatie en exploratie van de exclusieve economische zone, zoals de opwekking van energie uit het water, de stromingen en de winden. In de EEZ en het continentaal plateau mag de Staat voorzieningen treffen voor de bouw en het gebruik van kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen, wetenschappelijk zeeonderzoek en de bescherming en het behoud van het zeemilieu.

Het mijnbouwbeleid van de regering is gericht op het bevorderen van het onderzoek naar en de ontginning van aanwezige koolwaterstoffen in eigen beheer. Om deze reden is in 1980 de Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. opgericht, die met inachtneming van de belangen en wensen van de Staat, alleen, dan wel met derden, belast is met de werkzaamheden inzake het onderzoek naar en de ontginning van petroleumvoorkomens. Ter uitvoering van deze werkzaamheden is aan Staatsoliemaatschappij mijnbouwrechten verleend voor on-shore en off-shore exploratie en exploitatie activiteiten. Als concessie voorwaarden is o.m. opgenomen dat de Staatsmaatschappij alle redelijke maatregelen zal nemen in overeenstemming met de in de petroleumindustrie gebruikelijke methoden (*good oilfield practices*) om de activiteiten op veilige wijze te verrichten. De Staatsmaatschappij zal ook zorgdragen voor een verantwoord systeem van waterafvoer en afvoer van afvalolie alsmede een veilige wijze van afwerking van boorgaten en putten voor deze worden geabandonneerd.

In het decreet Mijnbouw (artikel 4) wordt ook het belang van het uitvoeren van mijnbouwwerkzaamheden op een verantwoorde en efficiënte wijze aangegeven. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de veiligheid en gezondheid van de gemeenschap alsook de bescherming van ecosystemen. Echter zijn er geen nationale richtlijnen met een juridische status hoe dit in de praktijk moet geschieden. Het besluit mijnbouwinstallaties bepaald dat voor het plaatsen van een mijnbouw-installatie voldoende maatregelen in acht genomen moeten worden in het belang van de veiligheid van de werkzame personen en van de scheepvaart. Het plaatsen van een mijnbouwinstallatie op of boven het zeegebied moet zodanig geschieden dat geen onderzeese kabels of pijpleidingen kunnen worden beschadigd. De afvoer van gassen, vloeistoffen en vaste stoffen vanaf een mijnbouwinstallatie moet zodanig plaatsvinden met inachtneming van de eisen van veilig werken. Het is tevens verboden om stoffen die schadelijk zijn voor het milieu in zee te lozen of overboord te gooien. De concessionarissen sturen bij het uitvoeren van hun activiteiten wekelijkse monitoringsrapportages naar het NIMOS. Aan het eind van elke activiteit wordt er een finaal monitoringsrapport gestuurd naar het NIMOS voor goedkeuring. Al jaren pleit het NIMOS pleit voor het doen uitvoeren van een milieueffecten analyse studie (MEA) alvorens een activiteit van start gaat. Een MEA is een studie waarbij de potentiële effecten van een activiteit worden geïdentificeerd en maatregelen worden aanbevolen om zulke effecten te voorkomen dan wel te verminderen. Vanwege het ontbreken van de wettelijk verplichting voor het doen uitvoeren van een MEA worden thans in Suriname alleen door multinationals op vrijwillige basis gevolg aan gegeven. Reeds langer dan tien jaar is een ontwerp milieuwet voorbereid die regels vaststelt voor bescherming en behoud van het milieu w.o. MEA en regels voor het voorkomen van milieuverontreiniging; echter is dit ontwerp tot heden nog niet goedgekeurd en inwerking getreden.

Conclusie:

Op basis van de bovenstaande analyse van de relevante wetgeving kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1. **Gefragmenteerde en sectorale wetgeving;** Het juridisch kader voor marine beheer bestaat uit wet- en regelgeving die verspreid is over de verschillende sectoren en daardoor valt onder de jurisdictie van verschillende ministeries. Een deel van de wetgeving is specifiek gericht op het marine gebied, terwijl een ander deel gericht is op de regulering van een bepaalde sector en soms specifieke bepalingen bevat welke gericht zijn op het marine milieu. Het doel van integratie wordt belemmerd door een aanzienlijke

versnippering van wetgeving en beleid met betrekking tot het mariene milieu. Deze fragmentatie van taken en ook het gebrek aan coördinatie, capaciteit en financiële middelen bij de Ministeries zijn niet bevorderlijk voor efficiënt en effectief beheer van reeds aangewezen beschermde gebieden.

2. **Het ontbreken van een holistische bij de tijd aangepaste wet voor bescherming en beheer van de natuur.** Thans voorziet de huidige natuurbeschermingswet wel in het aanstellen van gronden inclusief wateren (lees ook marine gebieden) tot natuurrezervaten. Echter dateert deze wet van de jaren 50 en voldoet niet aan de heden ten dage geldende internationale beginselen en *good practices* voor natuurbescherming. CI Suriname en WWF zijn het traject gestart voor het formuleren van een nieuwe moderne kaderwet voor natuurbescherming, waarbij ook voorzieningen zullen worden opgenomen voor het instellen en beheren van andere vormen van natuurbescherming en beheer w.o. ook marine ecosystemen.
3. **De reikwijdte en inhoud van de huidige visserijwetgeving.** De huidige visserijwetgeving heeft betrekking op vis, die breed wordt gedefinieerd maar in wezen beperkt is tot alleen de mariene fauna. Onder vis wordt verstaan: vissen en delen van vissen, schaal- en schelpdieren, alsmede de overige dierlijke en plantaardige organismen die deel uitmaken van de natuurlijke rijkdommen van de natuurlijke rijkdommen van de zee, met uitzondering van vogels. Niet-levende mariene hulpbronnen en het mariene milieu vallen dus niet binnen de huidige wet. Voorst heeft de visserijwetgeving geen holistische benadering als zodanig en richt zich meer op het beheer van de oogstactiviteiten en niet op het behoud van ecosystemen. In de huidige ontwerp visserijwet zijn er wel voorzieningen opgenomen voor het bevorderen van duurzame exploitatie, duurzaam gebruik en de instandhouding van niet alleen van de visbestanden maar ook de ecosystemen. Afronding en goedkeuring van deze ontwerp visserijwet door het ministerie van LVV is daarom wenselijk.
4. **Ontbreken van de wettelijk verplichting voor het uitvoeren van een MEA voor extractie van natuurlijke hulpbronnen.** Vanwege het ontbreken van een wettelijke grondslag (Milieuwet) worden MEA's tot nu toe op vrijwillige basis uitgevoerd. NIMOS begeleidt het MEA proces op basis van de MEA richtlijnen die door haar zijn ontwikkeld. Er kan gesteld worden dat de monitoring van de activiteiten nog tekort schiet vanwege het gebrek aan capaciteit (mankracht en middelen). In het mariene gebied zijn het met name de Olie maatschappijen die MEA's laten uitvoeren ten behoeve van het seismisch onderzoek. Het

NIMOS beschikt over een overzicht (inclusief rapporten) van alle MEA studies, die op basis van haar richtlijnen zijn uitgevoerd in het mariene gebied.

3.4 Het Biodiversiteitsverdrag en andere gerelateerde verdragen

In deze paragraaf zal de focus gelegd worden op de internationale verplichtingen die Suriname op zich heeft genomen door de ratificatie van verdragen. Er zijn een aantal internationale verdragen die als doelstelling hebben elementen van de biodiversiteit te beschermen en conserveren. Het Biodiversiteitsverdrag (UN Convention on Biodiversity, UNCBD) is in 1993 in werking getreden en kan gezien worden als het internationale verdrag dat de algehele biodiversiteit tracht te beschermen en conserveren. Hiernaast zijn er enkele andere internationale en regionale verdragen die onderdelen van de mondiale biodiversiteit beschermen. Suriname heeft een aantal geratificeerd.

Hoewel de focus ligt op het Biodiversiteitsverdrag en de implementatie van de Aichi doelen is het van belang dat de wisselwerking tussen dit verdrag en andere (regionale) verdragen te benadrukken.

3.4.1 Relevant Internationaal Juridisch Raamwerk

Er zijn een aantal internationale verdragen die zich richten op de bescherming en conservering van de mariene biodiversiteit en componenten in verschillende mate. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van meerdere vormen van aanpak, die soms ondersteunend zijn maar soms ook kunnen conflicteren. Deze omvatten maatregelen tegen verontreiniging (MARPOL verdrag, London Dumping), beschermen van watergebieden (Ramsar verdrag), conservering van endemische flora en fauna van het Westelijk Halfrond, de handel in wilde dieren en planten (CITES), klimaatverandering (UNFCCC) en walvissen (Walvissenverdrag).

Het Verdrag betreffende Natuurbescherming en Wild bescherming op het Westelijk Halfrond heeft als doel alle species en genus van Amerikaanse inheemse flora en fauna tegen uitsterving te beschermen en ook het beschermen van gebieden met buitengewone schoonheid, markante geologische formaties of esthetica en historische of wetenschappelijke waarde. In het kader van dit verdrag heeft Suriname het Coppename Riviermonding natuureservaat ingesteld. Dit natuureservaat is een estuariene gebied en is als zodanig

onderdeel van het Surinaamse mariene milieu, gezien riviermondingen en de daar groeiende mangrove een bepaalde kraamkamerfunctie vervullen.

Ook het Ramsar verdrag concentreert zich rond de kust, waar het gaat om de conservering en verstandig gebruik van watergebieden ('wetlands'). Het gaat in deze dus om de zogenaamde wetlands, voor onze kust. Elke partij dient een deel van haar grondgebied te verklaren tot Ramsar site. Dit gebied wordt dan geplaatst op de Ramsar Lijst van watergebieden van internationale betekenis⁵. Suriname heeft het Coppenamemonding natuureservaat op de Ramsar Lijst met een oppervlakte van 12.000 ha.

Het CITES verdrag heeft als doel de handel in bedreigde plant- en diersoorten te reguleren om te voorkomen dat plant- en diersoorten die nu reeds met uitsterven worden bedreigt niet uitsterven. Het verdrag heeft daarom het systeem van quotalistten ingevoerd, waarbij elk land aan de hand van de Bijlagen van het verdrag nationale quota's kunnen vast stellen voor uitvoer van endemische bedreigde plant- en diersoorten.

Het London Dumping verdrag (Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wastes and Other Matter) heeft specifiek te maken met het terugdringen en reguleren van het dumpen op de volle zee door schepen. Het verdrag heeft een zwarte en grijze lijst van stoffen. De stoffen op de zwarte lijst mogen onder geen enkele omstandigheid worden gedumpt terwijl er voor de grijze lijst bepaalde condities gelden waarbij er wel gedumpt mag worden.

MARPOL is het verdrag dat zich buigt over het tegengaan van verontreiniging van de zee door de scheepvaart. Dit verdrag heeft 6 annexen die de schadelijke stoffen binnen de scheepvaart behandelen. Voortvloeiende uit het verdrag en de annexen hebben partijen de verplichting nationale regelgeving en procedures vast te stellen die met deze schadelijke stoffen die via de scheepvaart het land binnenkomen op verantwoorde wijze worden verwerkt. Het doel van dit verdrag is dus het beschermen van de zee en de marine ecosystemen in internationale en nationale wateren.

UNFCCC is het internationaal raamwerk om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. Het verdrag is verder uitgewerkt in het Kyoto Protocol en in 2016 is de Parijs

⁵ Ramsar List of Wetlands of International Importance.

Overeenkomst inwerking getreden die verder uitvoering moet geven aan de afspraken die in de UNFCCC zijn gemaakt. Klimaatverandering en de oceanen zijn gelinkt en oceanverzuring is een steeds groter wordend probleem. Verder heeft de stijgende temperatuur ook negatieve gevolgen voor het mariene milieu.

De relatie tussen UNCLOS en het Biodiversiteitsverdrag wordt vaak over het hoofd gezien. De UNCLOS is het verdrag dat het gehele regime van internationale regels voor gebruik, eigendom, etc. van de volle zee beheerst. Deel 12 van het verdrag handelt specifiek over de bescherming en conservering van het mariene milieu. Door verdere regels vast te stellen over het gebruik van het zeegebied buiten nationale grenzen (de volle zee) gericht op conservering en duurzaam gebruik van mariene biodiversiteit. Het weerbaar maken van ecosystemen is van groot belang voor lange termijn duurzaamheid, vooral tegen klimaatverandering en verzuring van de zee.

Door de implementatie van de vorenvermelde verdragen wordt er een bijdrage geleverd aan de bescherming van de biodiversiteit en zo ook de Aichi doelen.

Een heel belangrijk verdrag dat ondersteunend zou werken om de specifieke Aichidoelen in ons mariene gebied te bereiken is de **Convention for the Protection and Development of the Marine Environment of the Wider Caribbean Area**, beter bekend als de **Cartagena Conventie**. Het Cartagena-verdrag verplicht de lidstaten maatregelen te treffen om de verontreiniging van het Conventiegebied te voorkomen, te beheersen en te verminderen. Het betreft verontreiniging door schepen, door dumping, vanuit het land, door zeebodem exploratie of exploitatie en ook door atmosferische lozingen onder partij jurisdictie. Tevens vereist het verdrag dat alle partijen maatregelen treffen om zeldzame of kwetsbare ecosystemen en habitats te beschermen en te bewaren. Daarnaast zijn zij ook verplicht om technische en andere richtlijnen te ontwikkelen voor de planning en milieueffectbeoordelingen van belangrijke ontwikkelingsprojecten. Het verdrag wordt ondersteund door drie technische overeenkomsten of protocollen. Te weten: olievervuiling, speciaal beschermde gebieden en dieren (SPAW) en bronnen van mariene verontreiniging afkomstig vanuit het landgebied (LBS). Suriname is een van de weinige landen in het Caraïbisch gebied die het verdrag en bijbehorende protocollen nog niet heeft geratificeerd. Het voormalig ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu had reeds verregaande voorbereidingen getroffen in het proces tot ratificatie. Echter is met het opheffen van Milieu onder dit Ministerie nu onduidelijk wat de vervolgstappen zullen zijn. Het is aan te bevelen dat het Kabinet van de President, waar Milieu nu onder ressorteert het

oppakt en verder werkt aan de voorbereiding tot ratificatie van het verdrag. Door ratificatie kan Suriname profiteren van de ondersteuning die het verdrag biedt bij de bescherming van het Mariene gebied.

3.4.2 Het Biodiversiteitsverdrag

De doelstelling van het Biodiversiteitsverdrag is driedig. Ten eerste heeft het als doel de biodiversiteit in stand te houden, daarnaast het promoten van duurzaam gebruik van bestanddelen van de biodiversiteit en als laatste het delen in de voordelen die ontstaan uit het gebruik van biologische hulpbronnen (*benefit-sharing*). Dit verdrag beslaat alle ecosystemen, species en genetische bronnen. Het koppelt traditionele conserveringspogingen met het economische doel door biologische bronnen duurzaam te gebruiken.⁶

Enkele elementen van het verdrag zijn dat er nationale strategieën moeten worden ontwikkeld voor het behoud en het duurzame gebruik van de biologische diversiteit, of reeds bestaande strategieën aanpassen. Het instellen van een stelsel van beschermde gebieden of gebieden waarin bijzondere maatregelen moeten worden genomen om de biologische diversiteit te behouden. Ook elke partij de kennis, vernieuwingen en gebruiken van inheemse en lokale gemeenschappen eerbiedigen, beschermen en in stand houden als die van belang zijn voor het behoud en het duurzaam gebruik van de biologische diversiteit. Verder moet het behoud en het duurzame gebruik van biologische rijkdommen onderdeel zijn van de nationale besluitvorming. Verder is er een verplichting tot het invoeren van een milieu-effectenrapportage bij voorgenomen projecten die aanmerkelijk nadelige gevolgen kunnen hebben voor de biologische diversiteit.

In 2002 heeft het verdrag haar eerste Strategisch Plan ontwikkeld en aangenomen. Met als doel om een effectievere en coherente implementatie te hebben van de drie doelen van het verdrag, en om in 2010 een significante vermindering te hebben van de huidige mate van verlies van biodiversiteit op mondiaal, regionaal en nationaal niveau als bijdrage aan armoedebestrijding en ten voordele van alle leven op aarde. Hoewel de 2010 doelen op vele niveaus tot actie hebben geïnspireerd, waren de acties niet voldoende om de druk op de biodiversiteit te verminderen. Verder was er onvoldoende integratie van biodiversiteit in breder beleid, strategie, programma's en acties waardoor de onderliggende drijfveren van biodiversiteitsverlies niet voldoende werden gereduceerd. Hoewel de link tussen

⁶ Milieugerelateerde Verdragen Geratificeerd door Suriname, 2013, NIMOS. Blz. 49

biodiversiteit, diensten die de ecosystemen leveren en het welzijn van de mens steeds duidelijker wordt, is de waarde van de biodiversiteit nog steeds niet gereflecteerd in algemene beleid.⁷

De conclusie werd getrokken dat de 2010 Biodiversiteitsdoelen niet zijn bereikt.⁸ Aan de andere kant zijn er ook analyses gedaan waarbij er verschillende mogelijkheden zijn geïdentificeerd die het snelle verlies van biodiversiteit alsnog een halt kunnen toeroepen. In 2010 bij de tiende Conference of Parties (COP10) zijn de partijen gekomen tot een strategisch plan om de implementatie van het Biodiversiteitsverdrag te stimuleren. Deze strategie genaamd *Strategic Plan for Biodiversity 2011-2020 and the Aichi Biodiversity Targets* heeft als doel de effectieve implementatie van het verdrag te promoten door een strategische aanpak, bestaande uit een gezamenlijke visie, missie en strategische doelen en targets (de Aichi doelen).⁹ Deze Strategie verschaft een flexibele raamwerk voor de vaststelling van nationale en regionale doelen.

Tijdens COP10 heeft men vastgesteld dat de enige manier waarop positieve uitkomsten kunnen worden bewerkstelligd is door vanuit verschillende invalshoeken het probleem te benaderen en met oplossingen te komen. Deze verschillende invalshoeken zijn dan ook terug te vinden in het Strategisch Plan en wel in de 5 strategische doelen:

- a. Het initiëren van acties om de onderliggende oorzaken van verlies aan biodiversiteit aan te pakken;
- b. Directe acties ondernemen om de directe druk op de biodiversiteit te verminderen;
- c. Continue acties om biodiversiteit en ecosystemen te beschermen, en waar nodig herstellen;
- d. Inspanningen om de voortdurende levering van ecosystemendiensten en de toegang tot deze diensten te waarborgen, vooral voor de armen die het meest afhankelijk zijn van ze;
- e. Verbeterde steunmechanismen voor: capaciteitsopbouw; het genereren, gebruiken en delen van kennis.¹⁰

⁷ UNEP/CBD/COP/DEC/X/2, 29 October 2010, Annex 1, para. 5.

⁸ UNEP/CBD/COP/DEC/X/2, 29 October 2010, Annex 1, para. 7.

⁹ Decision 2 Adopted by the Conference of Parties to the Convention on Biological Diversity at its Tenth Meeting, UNEP/CBD/COP/DEC/X/2, 29 October 2010, Annex 1, para. 1.

¹⁰ UNEP/CBD/COP/DEC/X/2, 29 October 2010, Annex 1

Deze 5 strategische doelen leveren elk een bijdrage door de aanpak voor bescherming van de biodiversiteit aan te pakken vanuit de geïdentificeerde drijfveren van haar dreiging.

3.4.3 De Aichi Doelen

Het Strategisch Plan bevat doelen die zowel streven naar prestaties op mondiaal niveau, alsook een flexibel raamwerk te geven voor het vaststellen van regionale en nationale doelstellingen.¹¹ Partijen hebben de mogelijkheid hun eigen doelen vast te stellen, met inachtneming van de nationale behoefte en prioriteiten. Niet alle landen hoeven perse nationale doelen te formuleren voor elk mondiaal doel. Het kan zijn dat voor sommige landen bepaalde vastgestelde doelen reeds behaald zijn, of dat bepaalde doelen niet relevant zijn voor het land.

In het kader van dit onderzoek is de focus gelegd op vijf van de 20 doelen, verspreid over de 5 Strategische doelen. Het gaat om Aichi doelen 4, 6, 10, 11 en 14. Zoals eerder aangegeven zijn deze doelen het meest relevant voor Suriname.

Onderstaand een overzicht van de doelen:

- **Doel 4:** *“Regeringen, bedrijven en belanghebbenden hebben uiterlijk in 2020 op alle niveaus maatregelen getroffen om plannen voor duurzame productie en consumptie te realiseren of te implementeren en de effecten van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen binnen de veilige ecologische grenzen te houden. Dit doel moet gezien worden als het committeren van overheden, bedrijfsleven en stakeholders op alle niveaus om stappen te ondernemen om het gebruik van hulpbronnen naar een duurzaam niveau te brengen.”*
Doel 4 valt onder het eerste strategische doel en is dus gericht op het aanpakken van de onderliggende oorzaken van biodiversiteitsverlies. Het doel bevat de inzet van overheden, bedrijven en stakeholders op alle niveaus om de nodige stappen te ondernemen om de consumptie van hulpbronnen tot een duurzaam niveau te brengen. Dit doel eist specifiek dat er plannen voor duurzame productie en consumptie zijn gemaakt en geïmplementeerd. Hierbij wordt niet verwacht dat duurzame productie en consumptie bereikt zal worden in 2020, maar dat er wel concrete stappen zijn gezet in die richting. Ook moet er onder dit doel ook naar gestreefd worden dat de invloed van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen binnen ecologische limieten blijven. De limieten zullen afhankelijk zijn van de verschillende ecosystemen.

¹¹ UNEP/CBD/COP/DEC/X/2, 29 October 2010, Annex 1, para. 13.

- **Doel 6:** *“In 2020 worden alle voorraden van vis- en ongewervelde dieren en waterplanten beheerd, duurzaam en legaal geoogst, met gebruikmaking van ‘ecosystem based approach’, zodat overbevissing vermeden worden, herstelplannen en maatregelen in werking zijn voor alle uitgeputte soorten, de visserij geen significante negatieve effecten heeft op bedreigde soorten en kwetsbare ecosystemen en de impact van visserij sector op voorraden, soorten en ecosystemen binnen veilige ecologische grenzen liggen.”* Doel 6 valt onder strategisch Doel B en is dus gericht op het aanpakken van de directe bedreigingen op de biodiversiteit. Het doel refereert naar alle vissen en ongewervelde dieren en aquatische planten. Het is dus van toepassing op een aantal mariene biologische hulpbronnen zoals vissen, schaaldieren, weekdieren, en zeewier. Er zijn een aantal componenten verbonden aan dit doel die op nationaal niveau meegenomen moeten worden. Ten eerste moeten de voorraden duurzaam en juridisch worden beheerd en gevangen (geoogst) en het toepassen van een ‘ecosystem based approach’. Overbevissing moet worden vermeden. Er zijn herstelplannen en maatregelen voor alle uitgeputte soorten. De herstelplannen dienen voor die soorten die reeds zijn uitgeput en zijn een mogelijke eerste stap in de richting van herstel. Afhankelijk van de staat van de visvoorraden zijn er verschillende mogelijkheden van beheer die kunnen worden toegepast. Een laatste component van dit doel is dat de visserij geen significante negatieve effecten mag hebben op bedreigde diersoorten en kwetsbare ecosystemen. Behalve de directe bedreigingen op de visvoorraden kunnen er ook visvangst technieken zijn die een onbedoelde negatieve impact kunnen hebben op andere soorten door bijvoorbeeld bijvangst of schade aan de habitat. Hoewel deze schade niet opzettelijk is kan het toch wel grote gevolgen hebben voor de soorten en ecosystemen. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de impact van de visserij op voorraden, soorten en ecosystemen binnen veilige ecologische limieten zijn. Dit betekent dat de druk op of beneden het niveau is van wat de ecosystemen aankunnen terwijl ze nog steeds hun diensten verlenen.

- **Doel 10:** *“In 2015 worden de veelvoudige antropogene druk op koraalriffen en andere kwetsbare ecosystemen die door klimaatverandering of oceaanverzuring worden beïnvloed, geminimaliseerd, om zodoende hun integriteit en werking te handhaven.”* Doel 10 valt ook binnen strategisch doel B en is een van de doelen met een streefdatum van 2015. Vanwege de verre gaande gevolgen van klimaatverandering en de verzuring van de zee is er hier een streefdatum van 2015 in tegenstelling tot de eerdere doelen waar er een streefdatum is van 2020. Dit doel heeft een aantal componenten. Ten eerste heeft

het te maken met klimaatverandering en de gevolgen daarvan op de verzuring van de zee. Door de verhoogde concentraties van koolstofdioxide in de atmosfeer zijn de zeeën verzuurd. Deze verzuring heeft als gevolg dat koraal en andere kwetsbare ecosystemen negatief geraakt kunnen worden door de verzuring. Verder zijn er verschillende andere antropogene bedreigingen naast klimaatverandering en de verzuring van de zee. Hier kan men onder andere denken aan vervuiling veroorzaakt door bronnen aan land.

- **Doel 11:** *“In 2020 worden minstens 17 procent van het land- en binnenwater en 10 procent van de kust- en mariene gebieden, in het bijzonder gebieden van bijzonder belang voor de biodiversiteit en ecosysteemdiensten, bewaard door middel van effectief en gelijkmatig beheerde, ecologisch representatieve en goed verbonden systemen van beschermde gebieden en andere effectieve op het gebied gebaseerde conserveringsmaatregelen, en geïntegreerd in de bredere landschappen en zee aanzicht.”* Doel 11 is gericht op het vergroten en de verbetering van de bestaande beschermde gebieden. Het valt onder strategisch doel C en is dus meer gericht op het continueren van bestaande acties om gebieden te beschermen. Dit doel heeft specifieke percentages van land, binnenlandse wateren, kust en zeegebieden die moeten worden behaald in 2020. Het gaat om tenminste 17% voor gebieden aan land en binnenlandse wateren en 10% van kust en zeegebieden. Het gaat in deze om mondiale streefwaarden. Het is dus aan elk land gelegen om vast te stellen welke bijdrage zij zal leveren aan de mondiaal nagestreefde percentages. In elk geval moet het geconserveerde gebied toenemen, gebieden bevatten die van belang zijn voor biodiversiteit en ecosysteem diensten, representatief zijn van bestaande ecologie en ecosystemen, effectief zijn en eerlijk beheerd en in goede verbinding met elkaar staan. Het beschermd gebied kan behalve natuurreservaten ook andere beschermde gebieden die duurzaam gebruik toestaan. Ook gebieden beschermd door inheemsen of lokale gemeenschappen en privé beschermde gebieden kunnen worden meegeteld zolang aan de voorwaarden wordt voldaan. Het vaststellen van nationale targets bij doel 11 is geheel afhankelijk van nationale prioriteiten. Gezien Suriname nu reeds 13% van haar landoppervlak op een of andere manier heeft beschermd, zouden de nationale prioriteiten bij dit doel zich kunnen richten op het beschermen van mariene milieu.

- **Doel 14:** *“In 2020 worden ecosystemen die essentiële diensten leveren, met inbegrip van waterdiensten en bijdragen aan gezondheid, levensonderhoud en welzijn, hersteld en*

beschermd, rekening houdend met de behoeften van vrouwen, inheemse en lokale gemeenschappen, armen en kwetsbaren.” Doel 14 heeft een streefdatum van 2020 en valt onder strategisch doel D. Het is gericht op het vergroten van de voordelen van biodiversiteit en ecosysteem diensten. Het gaat in deze dus om ecosystemen die essentiële diensten verlenen. Sommige ecosystemen zijn direct gelinkt aan het welzijn van de mens doordat die essentiële diensten verlenen. Dit doel vereist dat deze ecosystemen worden hersteld en beschermd. Hierbij dienen de behoeften van vrouwen, inheemsen en lokale gemeenschappen, de armen en kwetsbaren worden meegenomen. Een ieder is in meer of mindere mate afhankelijk van de diensten die onze ecosystemen bieden. Echter zijn er groepen bij wie deze afhankelijk verder reikt en zijn zij voor hun dagelijkse overleving afhankelijk van deze diensten.

4 Nationale acties getoetst aan Aichi doelen

4.1 *Introductie*

In dit hoofdstuk zal er een analyse gedaan worden van de concrete acties die de Surinaamse overheid sinds de aanname van de Aichi doelen in 2010 heeft uitgevoerd. De informatie hieromtrent is verzameld door middel van interviews en het bestuderen van eerder geproduceerde relevante rapporten. Gezien de Aichi doelen geformuleerd zijn als internationale doelen is het van belang in gedachte te houden dat de doelen op zich 'vertaald' dienen te worden naar nationale doelen, die dan allemaal bijdragen tot het verwezenlijken van de internationale doelen. Teneinde de juiste vertaalslag te kunnen maken van internationale naar nationale doelen die de internationale agenda ondersteunen is het van belang een goed begrip te hebben van wat de Aichi doelen precies inhouden. De *Quick Guides to the Aichi Biodiversity Targets*, die door het CBD Secretariaat zijn ontwikkeld en toegankelijk zijn via de CBD website, zijn hierin ondersteunend geweest. Elke Guide bevat een uitleg van het specifieke doel en de acties die hieronder genomen moeten worden. Verder geeft het richting aan het stellen van nationale doelen door het geven van enkele begeleidende vragen en geeft het mogelijke indicatoren aan die een land zou kunnen gebruiken bij het analyseren van haar voortgang in het bereiken van de Aichi doelen.

4.2 *Gaps, belemmeringen en voorgestelde acties*

Als gevolg van de analyse van de maatregelen genomen door de Surinaamse overheid en de acties die door de CBD genoemd worden ter verwezenlijking van de Aichi doelen zijn er per doel een aantal gaps en belemmeringen geïdentificeerd. Indien Suriname de doelen moet behalen zoals dat internationaal is vastgesteld zijn er een aantal acties die ondernomen moeten worden. Door geïdentificeerde gaps en belemmeringen te leggen naast de voorgeschreven acties is het mogelijk om vast te stellen welke acties Suriname nog zou moeten nemen per doel.

In deze paragraaf zijn de gaps en belemmeringen geïdentificeerd voor het bereiken van de Aichi doelen.

Tabel 1 Identificatie van gaps en belemmeringen voor het behalen van de Aichi doelen.

DOEL 4: Regeringen, bedrijven en belanghebbenden hebben uiterlijk in 2020 op alle niveaus maatregelen getroffen om plannen voor duurzame productie en consumptie te realiseren of te implementeren en de effecten van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen binnen de veilige ecologische grenzen te houden.		
Maatregelen van Suriname (5 th National Report/ stakeholders gesprekken)	Gaps/Belemmeringen	Voorgestelde acties
<ul style="list-style-type: none"> - Terwijl er is gestart met vergroten van het bewustzijn voor duurzame productie en consumptie moet er nog veel gedaan worden om dit doel te bereiken. - Concept Milieuwet is reeds voorbereid. - Het Visserij Management Plan 2014 – 2018 is reeds geformuleerd sinds 2013 gebaseerd op een ecosysteem based approach; - Binnen het huidige en toekomstige beleid zijn maatregelen en acties opgenomen ter bescherming van de biodiversiteit. - Binnen het milieubeleidsplan welke in 2018 zal uitkomen, zullen aspecten ten aanzien van bescherming van het mariene milieu alsook duurzaam gebruik opgenomen worden. - Conform de CITES heeft Suriname een quota lijst voor de handel in bedreigde opgesteld. - Seabob Industry van Suriname is de eerste tropische garnalenvisserij van de wereld, gecertificeerd door de Marine Stewardship Council. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ontbreken van Kustbeschermingswet - Gebrek aan bewustzijn over Aichi doelen en beschermen marine milieu. - Aannname Concept Milieuwet vormt al jaren een uitdaging - Vanwege het ontbreken van een juridische status van het Visserij Management Plan vindt de implementatie niet op een adequate manier plaats - Het ontbreken van beleid voor waardering van ecosysteemdiensten. - Hoewel de bescherming van de biodiversiteit is opgenomen beleid schort het aan de uitvoering hiervan. 	<ul style="list-style-type: none"> - Goedkeuring en uitvoering van de Kustbeschermingswet - Ontwikkelen en implementeren van een Awareness strategie en Actieplan voor duurzame productie en consumptie in Suriname. Het gebruik van de hulpbronnen moet binnen veilige ecologische grenzen zijn. - Het formuleren van een strategie voor de goedkeuring en uitvoering van de Milieuwet door NIMOS. - Toekenning van juridische status aan het Visserij Management Plan en hieraan uitvoering geven. - Het doen van onderzoek naar de mogelijkheden voor het waarderen van ecosysteem diensten. - Versterken van instituten, het beschikbaar stellen van middelen en het overtuigen van beleidsmakers voor de noodzaak tot bescherming.

DOEL 6: In 2020 worden alle voorraden van vis- en ongewervelde dieren en waterplanten beheerd, duurzaam en legaal geoogst, met gebruikmaking van 'ecosystem based approach', zodat overbevissing vermeden worden, herstelplannen en maatregelen in werking zijn voor alle uitgeputte soorten, de visserij geen significante negatieve effecten heeft op bedreigde soorten en kwetsbare ecosystemen en de impact van visserij sector op voorraden, soorten en ecosystemen binnen veilige ecologische grenzen liggen.

Maatregelen van Suriname (5th National Report/ stakeholders gesprekken)	Gaps/Belemmeringen	Voorgestelde Acties
<ul style="list-style-type: none"> - Suriname's Visserij Management Plan 2014-2018 is ontworpen om de visbestanden van de zee te beheren. - Er is een ministeriële beschikking voor de implementatie van het Vessel Monitoring Systeem (VMS); het VMS is gebaseerd op het gebruik van een GPS-monitoring systeem voor de monitoring van visserij en visserijactiviteiten op zee. - Er is regelgeving voor het gebruik van Turtle Excluding Devices (TEDs) voor de trawlvisserij op seabob en grote zee garnalen. - Seabob Industry van Suriname is de eerste tropische garnalenvisserij van de wereld, gecertificeerd door de Marine Stewardship Council. - Suriname is momenteel bezig met het in orde maken van de Port State Measures Agreement. Het hoofddoel van de overeenkomst is om illegale, ongerapporteerde en ongereguleerde (IUU) visserij te voorkomen, af te schaffen en 	<ul style="list-style-type: none"> - De huidige visserij wetgeving is verouderd en de aannahme van de concept Visserijwet kan een uitdaging vormen. - VMS systeem is nog niet van toepassing op alle vissersvaartuigen en het gebruik van het VMS systeem wordt omzeild door vissers. - Overbevissing van Surinaamse visgronden doordat er te veel vergunning worden uitgegeven en de illegale visserij en piraterij een extra druk leggen op de overbevissing. - De Kustwacht is niet volledig operationeel en kan visgronden niet adequaat beschermen. - Onvoldoende R&D in de visserij industrie met als gevolg gebrek aan statistieken en analyses om goed beleid voor visserijsector te formuleren. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het formuleren van een strategie voor de goedkeuring en uitvoering van de Visserijwet door LVV. - Verbeteren van de toezicht en controle op het gebruik van het VMS systeem - Evalueren en herzien van het vergunningenbeleid en intensiveren van de controle op de naleving. - Versterking Kustwacht door verschaffen van de nodige middelen om hun werkzaamheden naar behoren te doen en het geven van technische ondersteuning (trainingen, kennis overdracht etc.) - Opstellen en uitvoeren van een jaarlijks onderzoeksprogramma ter ondersteuning van het beleid.

DOEL 6: In 2020 worden alle voorraden van vis- en ongewervelde dieren en waterplanten beheerd, duurzaam en legaal geoogst, met gebruikmaking van 'ecosystem based approach', zodat overbevissing vermeden worden, herstelplannen en maatregelen in werking zijn voor alle uitgeputte soorten, de visserij geen significante negatieve effecten heeft op bedreigde soorten en kwetsbare ecosystemen en de impact van visserij sector op voorraden, soorten en ecosystemen binnen veilige ecologische grenzen liggen.

Maatregelen van Suriname (5th National Report/ stakeholders gesprekken)	Gaps/Belemmeringen	Voorgestelde Acties
<p>te elimineren via de implementatie van robuuste havenstaatmaatregelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het Ministerie van LVV heeft in concept voorbereid een Visserijwet ter vervanging van de huidige visserijwetgeving en incorporatie van ecosysteembenadering. - Projecten uitgevoerd door LVV voor het verminderen van de bijvangst: <ul style="list-style-type: none"> - Het REBYC 1 (Reduce ByCatch) project van het Ministerie van LVV afdeling Visserij - Het REBYC 2 project welke nu gaande is van het Ministerie van LVV afdeling Visserij door GEF - Er is een National Oil Spill Contingency Plan (NOSCP) geformuleerd en goedgekeurd. 		

DOEL 10: In 2015 worden de veelvoudige antropogene druk op koraalriffen en andere kwetsbare ecosystemen die door klimaatverandering of oceaanzuur worden beïnvloed, geminimaliseerd, om zodoende hun integriteit en werking te handhaven.		
Maatregelen van Suriname (5 th National Report/ stakeholders gesprekken)	Gaps/Belemmeringen	Voorgestelde acties
<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt onderzoek verricht in de ecosystemen van de binnenwateren en op land. - Alle offshore contractors worden verplicht door Staatsolie een ESIA te doen en goedgekeurd te krijgen alvorens hun activiteiten te ontplooiën. Dit brengt het land in een gunstige positie om gegevens te verkrijgen van mariene ecosystemen. - Door samenwerking tussen Kustwacht, het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij, het NIMOS en de Anton de Kom Universiteit van Suriname worden er gegevens verzameld van industriële vissersbedrijven. Suriname is dus in het proces van het ontwikkelen van een plan voor het verzamelen van bestaande marine off-shore data. - REDD+: Suriname's acties om bij te dragen aan de internationale inspanningen om de uitstoot van broeikasgassen te reduceren. - Projecten m.b.t. klimaatverandering: <ul style="list-style-type: none"> o Mangrove Strategie (MAFOSUR) gefinancierd door GEF o Mangrove project gefinancierd door Suriname Conservation Foundation 	<ul style="list-style-type: none"> - Annex 6 van het MARPOL-verdrag geeft richtlijnen voor de voorkoming van uitstoot van broeikasgassen door schepen en is niet geratificeerd door Suriname. - Suriname heeft de Parijs Overeenkomst 2015 niet geratificeerd. - Suriname heeft de Cartagena Conventie en bijbehorende protocollen nog niet geratificeerd. - Geen adequate wet- en regelgeving beschikbaar ter voorkoming van verontreiniging van de territoriale wateren (zowel vanuit de zee als vanuit het land) - Vooral nog is het niet bewezen dat er koraalriffen aanwezig zijn in de territoriale wateren van Suriname, daarvoor is er geen wetenschappelijk onderzoek gedaan. - Door beperkte financiële middelen en capaciteit vindt er momenteel slechts onderzoek plaats op de binnenwateren en landelijke ecosystemen. - Het uitvoeren van ESIA's is niet wettelijk verplicht 	<ul style="list-style-type: none"> - Het doen van een juridische en institutionele analyse van Annex 6 MARPOL en Parijs Overeenkomst en de ratificatie hiervan. - Het doen van een baseline studie voor het mariene gebied (inclusief aanwezigheid van koraalriffen). - Het wettelijk verplicht stellen van het doen van ESIA's. - Het formuleren van een strategie voor de goedkeuring en uitvoering van de Kustbeschermingswet. - Onderzoek naar het belang van de Cartagena Conventie voor Suriname en aanbevelingen voor eventuele ratificatie.

DOEL 10: In 2015 worden de veelvoudige antropogene druk op koraalriffen en andere kwetsbare ecosystemen die door klimaatverandering of oceaanzuur worden beïnvloed, geminimaliseerd, om zodoende hun integriteit en werking te handhaven.		
Maatregelen van Suriname (5 th National Report/ stakeholders gesprekken)	Gaps/Belemmeringen	Voorgestelde acties
- Project "Suriname Global Climate Change Alliance" door UNDP Suriname		

DOEL 11: In 2020 wordt minstens 17% van het land- en binnenwater en 10% van de kust- en mariene gebieden, in het bijzonder gebieden van bijzonder belang voor de biodiversiteit en ecosysteemdiensten geconserveerd; door middel van effectief en gelijkmatig beheerde, ecologisch representatieve en goed verbonden systemen van Beschermd gebieden en andere effectieve, op het gebied gebaseerde conserveringsmaatregelen, en geïntegreerd in de bredere landschappen en zee.

Acties van Suriname (5th National Report/ stakeholders gesprekken)	Gaps/Belemmeringen	Voorgestelde acties
<ul style="list-style-type: none"> - 13% van Suriname's landoppervlak is verklaard tot beschermd gebied, welke behoren tot verschillende type beschermingsvormen (natuurreservaten, MUMA's, Natuurpark) - Suriname heeft één site in het kustgebied, het Coppename monding Natuurreservaat, dat zowel een RAMSAR als Western Hemisphere-site is. - Er zijn management en monitoringsplannen voorbereid voor het CSNR en de MUMA's. - Suriname is gestart met het proces voor herziening Natuurbeschermings-wetgeving voor Suriname. - In het Visserij Management Plan is zone 1 als broedzone aangegeven. In deze zone mogen er geen trawler activiteiten plaats vinden. - Te Galibi is er een no-fishing zone ingesteld. - Er is een ontwerp Kustbeschermingswet voorbereid en ingediend bij het Parlement. 	<ul style="list-style-type: none"> - Effectief beheer van de beschermde gebieden ontbreekt door onder andere gebrek aan mankracht en middelen. - De MUMA's hebben een zwakke juridische status.. 	<ul style="list-style-type: none"> - Inzetten van lokale gemeenschappen bij het effectief beheren van beschermde gebieden. - Incorporeren van MUMA's als vorm van bescherming in de nieuwe Natuurbeschermingswetgeving. - Onderzoek naar de haalbaarheid van het ontwikkelen van een nieuw kader voor de bescherming van oceanen met inbegrip van mariene beschermde gebieden binnen een ruimer maritieme ruimtelijke ordeningskader -welke richting geeft om maritieme ruimtelijke ordening in het kader van nationale wetgeving en beleid te implementeren, alsmede bestaande - planning regimes

DOEL 14: In 2020 worden ecosystemen die essentiële diensten leveren, met inbegrip van waterdiensten en bijdragen aan gezondheid, levensonderhoud en welzijn, hersteld en beschermd, rekening houdend met de behoeften van vrouwen, inheemse en lokale gemeenschappen, armen en kwetsbaren.

Acties van Suriname (5th National Report/ stakeholders gesprekken)	Gaps/Belemmeringen	Voorgestelde acties
<ul style="list-style-type: none"> - Het project 'Suriname Coastal Zone Protected Area Management' streeft naar een beter beheer van de beschermde kustgebieden. - Acties worden genomen door de regering om de Coronie zoetwaterzwamp te beschermen in het district Coronie. - Er zijn reeds 4 MUMA's ingesteld. - Acties tot herstel van de mangrove bossen, zoals aanplant van Mangroves te Coroni en de kwelder projecten te Weg naar Zee. 	<ul style="list-style-type: none"> - De 10% mariene beschermde gebieden is nog niet bereikt. - Er bestaat momenteel geen wettelijke verplichting voor het betrekken van belanghebbenden bij besluitvorming rondom beschermde gebieden. - Regels en procedures voor waardering van ecosystemendiensten ontbreken. 	<ul style="list-style-type: none"> - Opstarten van het proces voor het identificeren van gebied geschikt voor bescherming - Wettelijke procedures ontwikkelen voor het betrekken van belanghebbenden bij besluitvorming rondom beschermde gebieden. - Onderzoek naar ecosysteem diensten en versterking van de capaciteit om ecosysteem diensten te waarderen. - Opnemen van regels en procedures in de wetgeving voor de waardering van ecosysteem diensten.

4.3 Implicaties van het Actieplan

Het geformuleerde Actieplan zal implicaties hebben voor Suriname in het algemeen. In dit onderzoek is de focus op de overheid en zal er dus ook specifiek gekeken worden welke positieve en negatieve implicaties het uitvoeren van het voorgestelde actieplan zal hebben voor de overheid. Eén van de grootste positieve implicaties is dat het uitvoeren van het Actieplan zal resulteren in nationaal beleid en wetgeving die in lijn zijn met de Aichi doelen en gebaseerd op een ecosysteem benadering. Negatieve implicaties zijn vooral gericht op de financiële en technische aspecten van het uitvoeren van het Actieplan. Vele van de acties zijn reeds in het beleid opgenomen, of het OP 2017 – 2021 of het NBAP, maar de financiering is vaak afhankelijk van meer dan alleen de overheidsbegroting. De uitdaging ligt er dus in het lokaliseren en behouden van externe financiering. Daarnaast zijn vele van de acties ook gericht op het versterken en opbouwen van capaciteit wat betekent dat de overheid momenteel niet in staat is om vele van de acties uit te voeren die zijn opgenomen.

4.4 Het instellen van 10% Mariene Beschermd Gebied

Alhoewel Aichi Doel 11 specifiek gericht is op kust en mariene gebied, wordt met onderhavig project beoogt om 10% van de EEZ aan te wijzen als beschermd gebied. Daarnaast gaat het project uit van een baseline van 0% wat betekent dat de huidige MUMA's en natuureservaten in het kustgebied niet meegerekend worden. Uit de juridische analyse blijkt dat de Suriname soevereine rechten bezit in de EEZ en het continentaal plateau met betrekking tot de exploratie, exploitatie en het behoud en beheer van de natuurlijke hulpbronnen. Daarnaast heeft Suriname de rechtsmacht in het gebied tot wetenschappelijk onderzoek en bescherming en behoud van het zeemilieu. Deze rechten dienen te worden uitgevoerd met in achtname van het internationale recht.

Ondanks Suriname rechten bezit binnen de EEZ die het mogelijk maken om beheersdaden (.i.c. bescherming van milieu) te plegen, blijkt uit de juridische analyse dat de huidige wetgeving niet toereikend is. De Natuurbeschermingswet biedt wel de mogelijkheid om wateren behorende tot landdomein aan te wijzen als natuureservaat, maar de hele strekking van de wet is verouderd en voldoet niet aan de hedendaagse eisen voor beheer van beschermde gebieden. Daarnaast biedt de juridische constructie om MUMA's in te stellen ook weinig kracht. Het zou niet raadzaam zijn om gebieden binnen de EEZ te beschermen conform de huidige wet en regelgeving. Het is noodzakelijk dat Suriname op kort termijn haar natuurbeschermingswetgeving aanpast aan de huidige tijdsgeest. Er zijn reeds initiatieven

gestart voor evaluatie en herziening van de wetgeving¹² en op zijn vroegst zou augustus 2018 de ontwerpwetgeving kunnen worden ingediend voor behandeling van het Parlement.

In deze fase is het nog niet mogelijk aan te geven op welke wijze mariene beschermde gebieden onderdeel zullen zijn van de nieuwe te formuleren natuurbeschermings-wetgeving. Er zijn verschillende opties voor de configuratie van het juridisch kader voor mariene beschermde gebieden:

1. Wet- of regelgeving voor mariene bescherming wordt gelinkt aan een kaderwet voor natuurbescherming;
2. Een kaderwet voor mariene beschermde gebieden wordt geformuleerd met de mogelijkheid om bij uitvoeringsregelingen beschermde gebieden aan te wijzen; of
3. Aparte wetgeving voor de bescherming van elk mariene gebied.

Bij elk van deze opties zal mariene ruimtelijke ordening een belangrijk aspect zijn.

In elk geval adviseert IUCN¹³, dat welke optie dan ook wordt gekozen, het essentieel is dat er een verband wordt gelegd met de geldende natuurbeschermingswetgeving.

Juridische instrumenten en technieken voor het behoud van mariene biodiversiteit zijn over het algemeen veel minder geavanceerd dan voor terrestrische omgevingen. Dit komt doordat wetenschap over de werking van mariene ecosystemen relatief jong is en daardoor de ervaring met beleid en wetgeving op dit stuk relatief nieuw is. In vele landen is het kader daarvoor nog gefragmenteerd en niet goed afgestemd op de speciale bedreigingen, wetenschappelijke kennis en beheers uitdagingen. Slechts weinig landen hebben wetgeving die volledig beantwoordt aan de moderne MPA-behoefte.¹⁴

In afwachting op de aanneming van wetgeving en het formeel instellen van een beschermd gebied in de EEZ zal eerst een baseline van het mariene gebied moeten worden uitgevoerd. Er zal uitgebreide stakeholders engagement moeten plaatsvinden die onder andere discussieert en besluiten neemt over de management doelstellingen, institutionele structuur en andere voor beheer relevante aspecten. Het is verder aan te raden dat naar voorbeelden/*good practices* in de regio of elders in de wereld moeten worden gezocht.

¹² Ter ondersteuning van de Surinaamse overheid zijn CI-Suriname en WWF Guianas onlangs een project gestart voor herziening van de huidige Natuurbeschermingswetgeving.

¹³ IUCN, Guidelines for Protected Areas Legislation 2011, pg. 243,

¹⁴ Ibid, pg 209

Referenties

- Advies rapport aanpassing natuurbeschermingswetgeving in Suriname, Nancy del Prado, 2016
- A legislative review to draft CITES implementation legislation for Suriname, Nancy del Prado, 2013
- Decision X/2, Adopted by the Conference of Parties to the Convention on Biological Diversity at its Tenth Meeting, UNEP/CBD/COP/DEC/X/2, 29 October 2010 (<https://www.cbd.int/decisions/cop/?m=cop-10>, Bezoekt op 31 mei 2017)
- Milieugerelateerde Verdragen Geratificeerd door Suriname, 2013, NIMOS.
- Milieugerelateerde Wetgeving in Suriname, 2004, NIMOS
- Ontwikkelingsplan 2012-2016, Suriname in transitie, 2012
- Ontwikkelingsplan 2017-2021 (in concept vorm), 2017
- Quick Guide to the Aichi Biodiversity Targets, UNEP (<https://www.cbd.int/nbsap/training/quick-guides/>, Bezoekt op 31 mei 2017)
- Suriname Coastal Protected Area Management Project, Legal Report, Nancy del Prado, 2013
- Suriname Coastal Protected Area Management Project, Consultatie Commissie voor bijzondere beheersgebieden in Suriname, Nancy del Prado, 2015
- Suriname Fifth National Report to the United Nations Convention on Biological Diversity, Office of the President, 2015
- Suriname's National Biodiversity Action Plan (NBAP) 2012- 2016, Ministry of Labour, Technological Development and Environment, 2013
- Suriname's National Biodiversity Strategy, Ministry of Labour, technological Development and Environment and NIMOS, 2006
- Visserij Management Plan voor Suriname 2014-2018, Onder Directoraat Visserij van het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij, 2013
- White paper for the Subsector Fisheries 2012 -2016, *Ministry of Agriculture, Animal Husbandry and Fisheries, 2011.*

Bijlage 1 Relevante wetgeving

DUURZAME ONTWIKKELING	
Titel	Relevante artikelen
<p>Grondwet van de Republiek Suriname</p> <p>S.B 1987 no 116 zlg. bij S.B 1992 no. 38</p>	<p>Een van de sociale doelstellingen van de Staat is het tot ontwikkeling brengen van de natuurlijke hulpbronnen en daarbij condities scheppen die nodig zijn om de natuur te beschermen en de ecologische balans te behouden. (Art.6 a en g)</p> <p>De natuurlijke rijkdommen zijn eigendom van de Natie en dienen te worden ingezet in de economische, sociale en culturele ontwikkeling van het land. (Art. 41)</p>
<p>Planwet G.B. 1973 no 89.</p>	<p>Voor de ontwikkeling van Suriname wordt een duurzaam beleid gemaakt welke o.a. gericht is op het in stand houden van natuurlijke hulpbronnen, gezond milieu en ruimtelijk afgestemd op de bevolkingsgroei (Art. 2 en 7).</p> <p>De wet biedt ook de mogelijkheid om bijzondere beheersgebieden aan te wijzen, waarbij het beheer bij wet wordt geregeld. Het betreft in deze gebieden die vanwege de kwetsbaarheid een bijzondere vorm van beheer behoeven.</p>
MARITIEME ZONES/TERRITORIALE WATEREN	
Titel	Relevante artikelen
<p>Grondwet van de Republiek Suriname</p> <p>S.B 1987 no 116 zlg. bij S.B 1992 no. 38</p>	<p>De uitgestrektheid en grenzen van de territoriale wateren en de rechten van Suriname op het continentale plateau en de economische zone zullen bij wet worden vastgesteld (Art. 2 lid 3)</p>
<p>WET van 7 april 2017, houdende regels inzake de Maritieme Zones van de Republiek Suriname en wijziging van de Zeevisserijwet 1980 en het Decreet Mijnbouw</p>	<p>Suriname oefent soevereine rechten uit over haar landgebied en territoriale zee (tot 12 zeemijlen). Andere staten hebben het recht van onschuldige doorvaart met inachtneming van het internationale recht. (artikel 1)</p>

(Wet Maritieme Zones)

S.B. 2017 no. 41

Artikel 7: De aansluitende Zone is het gebied grenzende aan en strekkende vanaf de buitengrens van de territoriale zee tot een afstand van 24 zeemijl gemeten vanaf de basislijn en in dit gebied oefent de Staat toezicht uit op de naleving van de wetten binnen het territorium. In de aansluitende zone is er vergunning vereist voor verwijdering van voorwerpen van archeologische of historische aard. (Artt. 7 en 8)

De Exclusieve Economische Zone (EEZ) is het gebied grenzende aan en strekkende vanaf de buitengrens van de territoriale zee tot een afstand van 200 zeemijl, gemeten vanaf de basislijn. In deze zone heeft de Staat soevereine rechten ten behoeve van de exploratie, de exploitatie, het behoud en het beheer van de natuurlijke rijkdommen. Daarnaast hebben ze rechtsmacht voor wetenschappelijk zeeonderzoek en bescherming en behoud van het zeemilieu. (Art. 9)

Er is specifiek geregeld dat men een vergunning nodig heeft om in de EEZ zich opzettelijk te ontdoen van van afval en andere stoffen.

Onder het zich opzettelijk ontdoen van afval en andere stoffen wordt begrepen:

- a. het zich opzettelijk ontdoen in zee van afval of andere stoffen vanaf schepen, vanuit luchtvaartuigen, vanaf platforms of andere kunstmatige bouwwerken in zee;
- b. het opslaan van afval of andere stoffen in de zeebodem en de ondergrond afkomstig van schepen, luchtvaartuigen, platforms of andere kunstmatige bouwwerken in zee; en
- d. het achterlaten of ter plaatse kantelen van platforms of andere kunstmatige bouwwerken in zee, met als enig doel het zich opzettelijk ontdoen hiervan.

In het continentaal plateau bezit de Republiek Suriname soevereine rechten ten behoeve van de exploratie en exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van het plateau, inclusief de levende organismen die tot de sedentaire soorten behoren, dat wil zeggen organismen die ten tijde dat ze geogst kunnen worden, hetzij zich onbeweeglijk op of onder de zeebodem bevinden, hetzij zich niet kunnen verplaatsen dan in voortdurend fysiek contact met de zeebodem of de ondergrond.

Daarnaast heeft de Staat rechtsmacht ten aanzien van:

- (1) de oprichting en het gebruik van kunstmatige eilanden, installaties en structuren;

	<p>(2) wetenschappelijk zeeonderzoek; (3) de bescherming en het behoud van het zeemilieu. c. andere rechten en plichten bepaald in het internationale recht. (Art. 15)</p> <p>Voor het verrichten van handelingen in het continentaal plateau welke een inbreuk zijn op de soevereine rechten, is er een vergunning vereist (Art.16)</p>
<p>Ontwerp WET van houdende algemene regels voor bescherming van het kustgebied (Wet Beschermd Kustgebied)</p>	<p>Het kustgebied strekt zich landinwaarts uit vanaf de zes meter dieptelijn in de Atlantische Oceaan tot het gebied dat onder beheer moet staan vanwege de directe en significante invloed op de kustwateren en ecosystemen, hun kwetsbaarheid (vanwege natuurrampen of stijging van de zeespiegel in combinatie met menselijk handelen). Er zal een kaart worden gevoegd, waarin de begrenzing van het beschermd kustgebied is aangegeven. De grenzen van het beschermd kustgebied, kan steeds bij staatsbesluit worden gewijzigd indien daartoe aanleiding bestaat. Deze aanleiding kan ontstaan nadat er een inventarisatie en onderzoek is gedaan van het gehele kustgebied van Suriname door het Kustgebied Beheer Autoriteit.</p> <p>Hierbij gaat het om economische - en culturele aspecten en de natuurlijke kenmerken zoals de dieptemetingen in zee, topografie, bodemtypen, natuurlijke vegetatie en landgebruik, hydrologie en klimatologie en klimaatsveranderingen. (Art.2)</p> <p>Er is specifiek geregeld dat binnen de begrenzing van het beschermd kustgebied aan derden geen recht, toestemming, vergunning of concessie onder welke andere benaming dan ook zullen worden verstrekt, ongeacht de grondslag voor die verstrekking in enig andere wettelijke regeling of bestuursbesluit. Hierop wordt er een uitzondering gemaakt wanneer dat recht, die toestemming, vergunning of concessie, wordt verstrekt voor het behoud van de kust- en ecosystemen, alsmede in andere door de President aangegeven gevallen. Hiertoe moet de President vooraf toestemming van De Nationale Assemblée krijgen. (Artikel 3)</p> <p>Er is een specifiek verbod om binnen de begrenzing van het beschermd kustgebied slib, zand, steen, grind of ander materiaal van het zee bed, rivierbed, meer of watergebied, oever of delen daarvan te baggeren, af te graven of te verwijderen. Ook hierop wordt er een uitzondering</p>

	<p>gemaakt wanneer zulks geschiedt door of vanwege een bevoegde overheidsinstantie ter bescherming van de kust en ecosystemen. (Art. 6)</p> <p>De Minister van Ruimtelijke Ordening Grond en Bosbeheer kan bij beschikking elk deel binnen de begrenzing van het beschermd kustgebied waar specifieke maatregelen nodig zijn voor de bescherming van kwetsbare ecosystemen, habitat en dieren- en plantensoorten tot "Beschermd Gebied" verklaren. (Art. 7)</p> <p>In deze wet wordt een Kustgebied Beheer Autoriteit voor het beheer van het kustgebied van Suriname ingesteld (Art.8)</p>
BEHEER MARITIEM GEBIED	
Titel	Relevante artikelen
<p>Wet van houdende regels inzake de instelling van de kustwacht Wet Instelling Kustwacht)</p> <p>S.B.</p>	<p>De Kustwacht van Suriname, in internationaal verband aangeduid als de Suriname Coast Guard is ingesteld en belast met toezichthoudende opsporings - en dienstverlenende taken, van onder ander scheepsmisdrijven en overtredingen de visserijwetgeving, de Wet Economische Delicten, de Wet tegengaan smokkelen, de Vreemdelingenwet en de Scheepvaartwet</p> <p>De dienstverlenende taken zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. afwikkeling van nood spoed- en veiligheidsverkeer; b. hulpverlening en rampenbestrijding, en c. overige vormen van dienstverlening. (Art.2) <p>De Kustwacht oefent haar taken uit in de binnenwateren en de territoriale wateren van Suriname alsmede in de aansluitende economische zone en het luchtruim daarboven. (Artikel 3)</p>
<p>Wet Maritieme Autoriteit (MAS)</p> <p>S.B. 1998 no. 37</p>	<p>De MAS is om een veilige en efficiënte doorvaart te garanderen van zeeschepen naar en van Suriname en is tevens belast met het uitoefenen van toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften van de scheepvaart.</p> <p>2. Het Bedrijf is o.a. belast met:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> a. het op commerciële en efficiënte basis uitoefenen van de werkzaamheden op het gebied van de dienstverlening aan de scheepvaart ten einde de aan- en afvoer van- de import en de export veilig te stellen; b. het uitvoeren van opgedragen taken op scheepvaartgebied; c. Toezicht houden op en het begeleiden van het verkeer op de Surinaamse binnen- en kustwateren; d. Toezicht houden op de naleving van wettelijke voorschriften m.b.t. de scheepvaart; en e. Het certificeren van havenfaciliteiten volgens de Internationale scheep- en havenfaciliteiten beveiliging (ISPS) standaarden;
Decreet Havenwezen 1981 (S.B. 1981 no. 86)	Het is verboden in openbare wateren ballast, afvalstoffen en afgekeurde goederen te werpen. (Art. 17)
EXPLOITATIE NATUURLIJKE HULPBRONNEN	
Titel	Relevante artikelen
<p>Decreet van 8 mei 1986, houdende algemene regelen omtrent de opsporing en ontginning van delfstoffen</p> <p>Decreet Mijnbouw S.B. 1986 no. 28 laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1997 no. 44.</p>	<p>Alle delfstoffen binnen het grondgebied van de Staat Suriname, inclusief de territoriale zee, haar bodem en ondergrond behoren in eigendom toe aan de Staat Alle delfstoffen in en op de grond worden geacht te zijn afgescheiden van de eigendom van de grond. In de economische zone en het continentaal plateau oefent de Staat Suriname exclusieve soevereine rechten uit terzake van verkenning- en exploratie naar, exploitatie en instandhouding van en beheer over delfstoffen op de zeebodem, in de ondergrond daarvan en in de daarboven gelegen wateren.</p> <p>Bij Staatsbesluit zullen regels worden vastgesteld voor o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - de oprichting en het gebruik van kunstmatige eilanden, installaties en soortgelijke constructies; - de bescherming van het zeemilieu, waaronder het treffen van maatregelen tegen vervuiling; - het verrichten van wetenschappelijke onderzoeken en experimenten; - Alle andere activiteiten, gericht op efficiënte verkenning, exploratie naar en exploitatie van delfstoffen in de economische zone en het continentaal plat <p>Alle mijnbouwwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd op de meest efficiënte wijze, waarbij het belang van de natie, de modernste internationale technieken en de in de mijnbouwindustrie algemeen gebruikelijke methoden zullen worden meegenomen. Op vakkundige wijze zal gebruik</p>

	<p>gemaakt worden van geavanceerde technologie met inachtneming van geldende normen op het gebied van veiligheid en gezondheid van personeel in het bijzonder en van de gemeenschap in het algemeen alsmede van normen ter bescherming van ecosystemen. (Art.2)</p> <p>Bij het beëindigen van een mijnbouwrecht zal de houder van het recht, naar genoegen van de Minister, alle noodzakelijke maatregelen treffen in het belang van de openbare veiligheid, de conservering van de afzetting, het opnieuw bruikbaar maken van het betrokken terrein en de bescherming van het milieu.(Art.16)</p>
<p>Staatsbesluit Mijnbouwinstallaties S.B. 1989 no. 38</p>	<p>In hoofdstuk III, beschermen van het milieu, is bepaald dat het verboden is bij werkzaamheden op een mijnbouwinstallatie stoffen in concentraties die schadelijk zijn voor mens, dier of milieu in zee te lozen of overboord te gooien.</p> <p>Bij het uitvoeren van mijnbouwwerkzaamheden moeten doelmatige maatregelen worden genomen, opdat het zeemilieu van naburige kuststaten niet worden verontreinigd en dat ecosystemen niet worden vernietigd of anderszins beschadigd.</p>
<p>Wet van 6 maart 1991, houdende nadere regels inzake de opsporing en ontginning van koolwaterstoffen Petroleumwet 1990 S.B. 1991 no. 7, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2001 no. 58</p>	<p>Bij het aangaan van petroleumovereenkomsten met derden dienen Staatsondernemingen ervoor te zorgen dat de exploratie en rationele ontwikkeling van de petroleumvoorkomens op de meest effectieve manier en in overeenstemming met de beste internationale technieken en gebruiken dienen plaats te vinden en dat de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen. (Art 6)</p> <p>Bij Staatsbesluit kunnen nadere regels worden vastgesteld voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) het bepalen van maatstaven voor petroleum en voor het vervoer daarvan. b) het conserveren van petroleum en het voorkomen van onnodige verspilling. c) de bescherming van de visserij, scheepvaart en andere activiteiten binnen of nabij de gebieden alwaar petroleumwerkzaamheden worden uitgevoerd. (artikel 28)

<p>Wet van 7 december 1972, tot regeling van de handel in en gebruik van bestrijdingsmiddelen (Bestrijdingsmiddelenwet)(G.B. 1972 no 151 zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2005 no. 10.</p>	<p>Alleen ingevolge de wet toegestane bestrijdingsmiddelen mogen worden verkocht, in voorraad gehouden of gebruikt. Bestrijdingsmiddelen mogen geen schadelijke neveneffecten hebben voor onder andere de volksgezondheid en het produktievermogen van de grond, planten of delen van planten, danwel dieren indien deze schade onevenredig hoog is in verhouding tot het beoogde doel van het middel.</p>
<p>Staatsbesluit van 3 maart 2005, houdende uitvoering van artikel 13 van de Bestrijdingsmiddelenwet 1972 (G.B 192 no. 151, zoals gewijzigd bij S.B 2005 no. 18 (Bestrijdingsmiddelenbesluit 2005)</p>	<p>De vernietiging van verpakkingen en resten van bestrijdingsmiddelen wordt getracht aan regels te binden om het milieu te beschermen; de verwijdering en vernietiging moet namelijk op zodanige wijze gebeuren dat het geen gevaar oplevert voor waterwinplaatsen of oppervlaktewater. Proeven met bestrijdingsmiddelen zullen zodanig moeten plaatsvinden dat zulks geen gevaar oplevert voor verontreiniging van het milieu, in het bijzonder het oppervlaktewater.</p>
<p>Ontwerp wet van, houdende regels voor duurzaam Milieu management (Milieu wet)</p>	<p>De activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben op het milieu en waarvoor de Milieu Autoriteit bevoegd is een milieueffecten analyse te vorderen worden bij staatsbesluit vastgesteld. (art. 21)</p> <p>Er zullen contaminanten aan die mogelijk schade aan de menselijke gezondheid kunnen veroorzaken dan wel het milieu kunnen aantasten worden aangewezen door de Milieu Autoriteit. (Art 23):</p> <p>Er zullen milieuvergunningen voor het storten of vrijlaten of uitstoten van een contaminant op of in de bodem, het water of in de lucht worden verstrekt door de Milieu Autoriteit. Hieraan zullen er voorwaarden aan verbonden worden (Art. 25)</p> <p>Normen en procedures voor het behandelen van afval zullen bij beschikking worden vastgesteld. (Art.28)</p> <p>In de gevallen waar Suriname partij is bij een internationaal verdrag, zal de Milieu Autoriteit in nauwe samenwerking met de desbetreffende Ministeries wetgevingsvoorstellen initiëren, met het doel geratificeerde verdragen te implementeren en de Staat Suriname in staat stellen te voldoen aan haar verplichtingen alsook passende maatregelen identificeren ter implementatie van geratificeerde verdragen</p>

	In nauwe samenwerking met het Ministerie van Buitenlandse zal een register van alle internationale verdragen op het gebied van milieu, waar Suriname partij bij is, worden bijgehouden. (Art.30)
BESCHERMDE GEBIEDEN	
Titel	Relevante artikelen
<p>WET van 3 April 1954, houdende voorzieningen tot bescherming en behoud van de in Suriname aanwezige natuurmonumenten</p> <p>S.B. 195 no. 80</p>	<p>Nadat de President de Staatsraad heeft gehoord, kunnen bij besluit gronden en wateren behorende tot 's Landsdomein als natuurreserveaat aanwijzen. (Art.1)</p> <p>Om te kunnen worden aangewezen als natuurreserveaat moet een gebied voldoen aan de volgende eisen, dat het bescherming van overheidswege verdient uit hoofde van afwisselend natuur- en landschapsschoon en/of door de aanwezigheid van in wetenschappelijk of cultureel opzicht belangrijke flora, fauna en geologische objecten. (art.2)</p> <p>Het Hoofd van 's Lands Bosbeheer is belast met het algemeen beheer van de natuurreservaten, die daartoe geadviseerd wordt door de Natuurbeschermingscommissie. (Art.4)</p> <p>Het is verboden in een natuurreserveaat o.m. met opzet of door onachtzaamheid schade toe te brengen aan de bodemgesteldheid, het natuurschoon, de fauna, de flora of handelingen te verrichten, waardoor afbreuk wordt gedaan aan de waarde van het reserveaat als zodanig (Art. 5)</p> <p>Het is verboden om in natuurreservaten te jagen.</p>
<p>Beschikkingen van de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen, houdende het ter beschikking stellen van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen van het kustgebied respectievelijk Noord Coronie, Noord Saramacca, Noord Commewijne / Marowijne en Bigi Pan. S.B. 2002 no. 87</p> <p>S.B. 2002 no. 88</p> <p>S.B. 2002 no. 94</p>	<p>De kuststrook van deze bijzondere beheersgebieden is belangrijk omdat zij o.a. uitgestrekte mangrovebossen die van groot belang zijn als natuurlijke zeevering herbergen, dat bepaalde soorten zeevissen en zee garnalen hun larve stadia in het rakwaterkustgebied doorbrengen (kraamkamer- en productie functies); bijzonder vogelrijk is en dient als broedgebied van grote kustvogels en als voedselgebied voor grote aantallen trekvogels; mogelijkheden biedt voor natuurtoerisme en intensivering van de bijenteelt f.</p> <p>De bescherming van de gebieden is (dringend) noodzakelijk vanwege o.a.:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - de belemmering van de zoetwatertoevoer naar de mangrovebossen door inpoldering van het gebied waardoor het optimaal functioneren van de mangrovebossen in gevaar wordt gebracht, met alle gevolgen van dien; - toenemende vervuiling van de brakwaterzwapen met landbouwchemicaliën, welke vervuiling de kraamkamer- en productiefuncties van het brakwaterkustgebied ten zeerste bedreigen; - het economisch nadeel dat ontstaat nadat landbouwpesticiden via voedselketens in garnalen, vis, gevogelte en wild zijn binnengedrongen waardoor deze ongeschikt worden voor lokale consumptie en export.
<p>Beschikking van de Minister van Ruimtelijke Ordening Grond en bosbeheer, houdende de vaststelling van richtlijnen voor gronduitgifte in estuariene beheersgebieden</p> <p>Richtlijnen Gronduitgifte Estuariene Beheersgebieden S.B. 2005 no. 16</p>	<p>Bij de uitgifte van domeingrond in de estuariene beheersgebieden gelden de volgende algemene voorwaarden:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Een strook van 500 meters vrij domeingrond aan weerszijden van de rivieren en 200 meters aan weerszijden van grote kreek in de estuariene beheersgebieden bestemd voor aanwijzing tot schermbos of speciaal beschermd bos (zie Boswet), is niet beschikbaar voor uitgifte; b. Het onttrekken van water uit de estuariene zwampen is niet toegestaan; c. Het lozen van water met residuen van chemicaliën (bestrijdingsmiddelen, meststoffen en dergelijke) in de estuariene zwampen is niet toegestaan. (Art. 1)
<p>WET van 18 september 1992, houdende voorzieningen met betrekking tot het bosbeheer, alsmede de bosexploitatie en de primaire houtverwerkingssector</p> <p>Wet Bosbeheer S.B. 1992 no. 80</p>	<p>De Minister draagt zorg voor het bosbeheer, welk gericht is op een rationeel gebruik van het bos als zelf regenererbare natuurlijke hulpbron in die zin, dat: a. de stabiliserende invloed van het bos op het natuurlijk milieu, in het bijzonder de bodem, het water, de flora en de fauna, niet wordt aangetast en zodoende de fundamentele natuurlijke vereisten voor het behoud van de leefbaarheid van Suriname veilig gesteld worden Artikel 2.</p> <p>Het bos kan worden ingedeeld in blijvend bos, eenmalig leeg te kappen bos en voorlopig in stand te houden bos (artikel 4).</p> <p>Bij de aanwijzing tot blijvend bos kan onderscheid worden gemaakt in blijvend productiebos, schermbos en speciaal beschermd bos (artikel 5).</p>

	<p>Volgens de definitie is schermbos: blijvend bos, dat vanwege zijn ligging, een belangrijke stabiliserende invloed heeft op het natuurlijk leefmilieu, in het bijzonder op de bodem en de waterhuishouding. Speciaal beschermd bos is blijvend bos, dat vanwege zijn ligging, de samenstelling van flora en/of fauna dan wel esthetische waarde, een bijzondere wetenschappelijke, Educatieve, culturele of recreatieve functie heeft; Deze regeling scheidt de mogelijkheid mangrovebos vanwege haar functie tot schermbos of speciaal beschermd bos te benoemen.</p>
<p>Jachtwet G.B. 1954 no.25 z.l.g. bij S.B. 1997 no.33</p>	<p>Deze wet bevat voorzieningen ter bescherming van de fauna en ter regeling van de jacht. Het is verboden beschermde dieren te vangen, te doden, te verhandelen, in en uit te voeren. Dit verbod geldt ook voor huiden, veren en andere lichaamsdelen van deze dieren.</p> <p>Onder beschermde diersoorten wordt verstaan alle soorten zoogdieren, vogels en zeeschildpadden en andere bij Staatsbesluit aan te wijzen diersoorten.</p> <p>Het uitoefenen van de jacht is toegestaan op gronden en wateren die behoren tot openbaar Landsdomein m.u.v. natuureservaten krachtens de Natuurbeschermingswet. Het uitoefenen van de jacht binnen de bebouwde kommen is verboden (artikel 12)</p> <p>Bij Staatsbesluit worden de gebieden aangewezen waarvoor deze wet geheel of gedeeltelijk van toepassing zal zijn (artikel 23).</p>
<p>Jachtbesluit 2002 S.B. 2002 no. 116</p>	<p>In de verschillende bijlagen in dit Staatsbesluit zijn vastgesteld de beschermde diersoorten, jachtwild, kooi diersoorten (reptielen, amfibieën en ongewervelde dieren) en schadelijke diersoorten (artikel 2)</p> <p>De jacht op diersoorten behorende tot het jachtwild en de kooi diersoorten is toegestaan gedurende bepaalde tijden; de Minister kan, de natuurbeschermingscommissie gehoord, voor een bepaald jaar en voor bepaalde gebieden andere regels vaststellen (artikel 3)</p>

	<p>De invoer, aanvoer vanuit de zee, doorvoer en uitvoer van dieren behorende tot het jachtwild en tot de kooidiersoorten, alsmede hun delen inclusief eieren is uitsluitend toegestaan onder voorwaarden (artikel 7)</p> <p>De jacht en het besluit zijn van toepassing op geheel grondgebied incl. de territoriale zee en de economische zone Er is een verdeling in een noordelijke en zuidelijke zone. (Artikel 8)</p>
VISSERIJ	
Titel	Relevante artikelen
<p>WET van 31 december 1980, houdende regelen op het gebied van de zeevisserij</p> <p>(S.B. 1980 no. 144), laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2001 no. 120.</p>	<p>De "visserij zone" is een zone, die zowel de territoriale zee, bedoeld en omschreven in de artikelen 1 en 2 van de wet, als de economische zone omvatten.</p> <p>Voor het bedrijven van de zeevisserij is er een vergunning van de Minister nodig. Vreemde vissersvaartuigen kunnen alleen een vergunning krijgen indien er internationale overeenkomst is tussen Suriname en de Staat van registratie. (Art.23)</p> <p>Bij Staatsbesluit kunnen regels ter bescherming en ter instandhouding van de visstand kunnen worden vastgesteld:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een verbod tot het vissen op een bepaalde vis of vissoort; 2. een verbod tot het vissen gedurende een bepaalde periode of op bepaalde dagen, eventueel onderscheiden naar vis of vissoort; 3. een verbod tot het gebruiken van bepaalde aangewezen vangstmethoden of vistuigen; 4. een verbod tot het vangen van vis beneden een bepaalde minimum-maat; 5. een verbod tot het vangen van vis op bepaalde visgronden; 6. een verbod tot het vangen van vis boven een bepaalde maximum-hoeveelheid, eventueel onderscheiden naar vis of vissoort. <p>Waar mogelijk worden de regelingen op de achterzijde van de vergunning afgedrukt.</p>

	Er staat een gevangenis straf of geldboete op het vissen in de visserijzone zonder een geldige vergunning, met een vissersvaartuig in de visserij zone vist of toelaat dat zonder geldige vergunning met zijn vissersvaartuig in de visserij zone wordt gevist, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaar of geldboete Artikel 27:
WET van 25 maart 1961 tot bescherming van de visstand Visstandsbeschermingswet S.B. 1981 No. 66.	Deze wet is van toepassing op de binnenwateren. De Minister kan in het belang der bescherming van de visstand regelen stellen betreffende, aantallen, soorten en open en gesloten seizoenen. (Art. 4) Het is verboden: a) vis beneden de daarvoor bij of krachtens staatsbesluit vastgestelde maat te kopen, te ruilen, ten geschenke aan te nemen, aanwezig te hebben, te verkopen, te leveren of te vervoeren; b) eieren of eiernesten van vissoorten te vernielen, te verstoren, weg te nemen, te kopen, te verkopen, te leveren, te vervoeren, onder zich te hebben, en ten verkoop of ter aflevering in voorraad te hebben; c) vis gedurende de daarvoor bij of krachtens staatsbesluit vastgestelde gesloten tijd te kopen, te ruilen, ten geschenke aan te nemen, te verkopen, te leveren, te vervoeren, dan wel die vis gedurende die tijd ten verkoop of ter aflevering of vanaf vier dagen na de aanvang tot het einde van die tijd uit enigerlei anderen hoofde onder zich te hebben. (Art. 5)
VMS-beschikking d.d. 30 januari 2008 no. 581 (S.B. 2008 no. 45)	Iedere vergunninghouder is verplicht, van een daarvoor volgens de vergunningsvoorwaarden in aanmerking komend vaartuig, tot de installatie van een volgsysteem op basis van het Argos satelliet navigatienetwerksysteem op het desbetreffende vissersvaartuig. (Art. 3)

Bijlage 2 Lijst van geïnterviewde stakeholders

Instantie	Naam	Functie
MAS	Mw. C. Krommie	
Kustwacht	Kolonel J. Slijngaard	Directeur
NIMOS Ministerie van ROGB afdeling Natuurbeheer	Mw. G Griffith	Legal Advisor
	Mr. Q. Tjon Akon	Field Officer Office of Environmental and Social Assessment
	Mw. A. Soetotaroeno	Field Officer Office of Environmental and Social Assessment
	Mw. C. Sakimin	Hoofd
Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen	Mr. D. Abeleven	Directeur
Ministerie van LVV afdeling Visserij	Mw. P. Amritpersad	Hoofd Monitoring en Inspectie
	Mw. Y. Babb- Echteld	Sr. Hoofd Beleidsmedewerker
	Mr. A. Chotkan	Staatsdierenarts
	Mr. M. Yspol	Hoofd Afdeling Statistiek en Onderzoek
	dhr. Z. Arjun	Hoofd Beleidsmedewerker
Kabinet van de President	Mw. M. Gompers	Beleidsmedewerker
	Mw. I. Patterzon	Beleidsmedewerker

Bijlage 3 Questionnaire

Naam Organisatie:

Contact gegevens:

Naam & Functie:

ALGEMEEN

Welk belang hecht u aan bescherming van de Marine biodiversiteit en Ecosystemen?

Welke bedreigingen kent Suriname?

Bent U bekend met de Aichi Targets?

INSTITUTIONEEL

Welke relatie heeft uw instantie m.b.t. het Marine milieu?

1. Beheer/Bescherming
2. Gebruiker

Vormt u een bedreiging, zo ja hoe? Zo nee, waarom niet?

Welke wetgeving geeft u de bevoegdheden m.b.t. het marine milieu?

Geeft de wetgeving voldoende handvaten?

Indien niet, wat zou u toevoegen/wijzigen in de wetgeving?

Welke instituten spelen een belangrijke rol op het gebied van beheer van het marine Milieu?

Hebben de instituten de capaciteit om het marine milieu te beschermen? (Human resources, Tools/equipment/financiën)

BELEID

Is er een beleid mbt het marine milieu, bent u bekend ermee?

Zijn de doelstellingen bereikt?

Wat zijn de sterke punten en wat de zwakke punten van het beleid?

Welke verbeteringen stelt u voor/Wat zou het uitgangspunt voor het beleid moeten zijn?

Welke elementen moeten ten minste onderdeel zijn van beleid?

WETGEVING

Bent u bekend met wetgeving in Suriname? Zo ja met welke?

Is de wetgeving toereikend om het Marine milieu bescherming te bieden?

Noem de sterke en zwakke punten?

Noem verbeterpunten

Welke relevante verdragen zijn er en wat is de stand van zaken met betrekking tot de implementatie?

INITIATIEVEN

Wat zijn prioriteitsgebieden voor bescherming/conservering?

Bent u bekend met projecten op het gebied van bescherming van het marine milieu (kustwateren)

Beschikbare relevante rapporten mbt bescherming Marine milieu?

Stand van zaken mbt Aichi Targets

Aichi Target 4:

Regeringen, bedrijven en belanghebbenden hebben uiterlijk in 2020 op alle niveaus maatregelen getroffen om plannen voor duurzame productie en consumptie te realiseren of te implementeren en de effecten van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen binnen de veilige ecologische grenzen te houden.

Relevante wetgeving	Gaps in wetgeving	Belemmeringen voor implementatie	Aanbevelingen voor aanpak	Mogelijke implicaties van de aanbevelingen
---------------------	-------------------	----------------------------------	---------------------------	--

Aichi Target 6:

In 2020 worden alle voorraden van vis- en ongewervelde dieren en waterplanten beheerd, duurzaam en legaal geoogst, met gebruikmaking van 'ecosystem based approach', zodat overbevissing vermeden worden, herstelplannen en maatregelen in werking zijn voor alle uitgeputte soorten, de visserij geen significante negatieve effecten heeft op bedreigde soorten en kwetsbare ecosystemen en de impact van visserij sector op voorraden, soorten en ecosystemen binnen veilige ecologische grenzen liggen.

Relevante wetgeving	Gaps in wetgeving	Belemmeringen voor implementatie	Aanbevelingen voor aanpak	Mogelijke implicaties van de aanbevelingen
---------------------	-------------------	----------------------------------	---------------------------	--

Aichi Target 10:

In 2015 worden de veelvoudige antropogene druk op koraalriffen en andere kwetsbare ecosystemen die door klimaatverandering of oceaanzuurzuring worden beïnvloed, geminimaliseerd, om zodoende hun integriteit en werking te handhaven.

Relevante wetgeving	Gaps in wetgeving	Belemmeringen voor implementatie	Aanbevelingen voor aanpak	Mogelijke implicaties voor aanbevelingen
---------------------	-------------------	----------------------------------	---------------------------	--

Aichi Target 11:

In 2020 worden minstens 17 procent van het land- en binnenwater en 10 procent van de kust- en mariene gebieden, in het bijzonder gebieden van bijzonder belang voor de biodiversiteit en ecosysteemdiensten, bewaard door middel van effectief en gelijkmatig beheerde, ecologisch representatieve en goed verbonden systemen van Beschermde gebieden en andere effectieve op het gebied gebaseerde conserveringsmaatregelen, en geïntegreerd in de bredere landschappen en zee aanzicht.

Relevante wetgeving	Gaps in wetgeving	Belemmeringen voor implementatie	Aanbevelingen voor aanpak	Mogelijke implicaties voor aanbevelingen
---------------------	-------------------	----------------------------------	---------------------------	--

Aichi Target 14:

In 2020 worden ecosystemen die essentiële diensten leveren, met inbegrip van waterdiensten en bijdragen aan gezondheid, levensonderhoud en welzijn, hersteld en beschermd, rekening houdend met de behoeften van vrouwen, inheemse en lokale gemeenschappen, armen en kwetsbaren.

Bijlage 4 Overzicht Institutioneel kader

Ministerie	Taakstelling	Activiteiten m.b.t. bescherming van het mariene milieu
<p>Landbouw, Veeteelt en Visserij Afdeling: Visserij</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het beleid ten aanzien van de landbouw, de veeteelt, de visserij en de bijenteelt 2. Het toezicht op het juist gebruik van de ten behoeve van de agrarische sector uitgegeven gronden en wateren 3. Onderzoek en voorlichting in de genoemde sectoren 4. de controle op de naleving van de wetgeving betreffende de genoemde sectoren, waar nodig in interdepartementaal verband 5. een doelmatig beheer van de nationale visserijvermogens en de rationele exploitatie van visrijdommen, alsmede het doen uitoefenen van controle op de naleving van wettelijke regelingen ter bescherming van de visrijdommen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het instellen van de no-fishing zone te Galibi in het legseizoen van de zeeschildpadden. - Invoeren van TED (Turtle Excluder Devices) en BRDs (Bycatch Reduction Devices) voor de trawlvisserij op seabob en grote zeegarnalen. - Vessel Monitoring System (VMS) verplichting. Dit is een satellietstelsel dat data verzamelt van de activiteiten van opererende vissersboten op zee. Met behulp van de VMS kan: <ul style="list-style-type: none"> o controle en naleving plaatsvinden o tegen gaan van illegaal vissen (broedgronden) o waarborgen van veiligheid op zee - Opstellen van het Visserij Management Plan 2014-2018. In het VMP is onder andere de instelling van visserijzones opgenomen voor

Ministerie	Taakstelling	Activiteiten m.b.t. bescherming van het mariene milieu
		<p>verschillende vormen van visserij. In de wateren nabij de kust is trawlvisserij niet toegestaan.</p>
<p>Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer Afdeling: Natuurbeheer</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De inventarisatie, exploratie, optimale exploitatie en het beheer van de hulpbron, de flora en fauna. 2. Een verantwoord natuurbeheer en natuurbescherming. 3. Controle op de naleving van regels en voorschriften met betrekking tot de productie van hout en houtproducten, de flora en fauna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Er zijn natuureservaten en beheersgebieden ingesteld die onder het beheer staan van het Ministerie.
<p>Natuurlijke Hulpbronnen</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventarisatie, exploratie, optimale exploitatie en het beheer van delfstoffen, de natuurlijke hulpbron water, de voor de energie benodigde natuurlijke hulpbronnen. 2. Waterbeheer, waar nodig in interdepartementaal verband. 3. Controle naleving van regels en voorschriften m.b.t. het waterbeheer, de delfstoffen, de opwekking, transport en distributie van energie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is belast met de monitoring van exploitatie activiteiten. De werkm/ strategische partner van het ministerie van NH is de Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. - Staatsolie is gecommitteerd aan het minimaliseren van de negatieve effecten op het milieu vanwege de aanname van

Ministerie	Taakstelling	Activiteiten m.b.t. bescherming van het mariene milieu
		<p>internationaal erkende standaarden. Het is daarbij belangrijk om de ESIA (Environmental and Social Impact Assessment) te implementeren, alsook de reguliere monitoring om “early warnings” te identificeren.</p>
<p>Kabinet van de President Coördinatorschap Milieu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Coördinatie van de voorbereiding van het milieubeleid en het monitoren van de uitvoering hiervan, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries en relevante organisaties en instituten binnen de private sector. 2. Bevordering van de totstandbrenging van een nationale milieuwetgeving. 3. De ontwikkeling van samenwerkingsmechanismen en netwerken teneinde de nationale en internationale milieutaken op efficiënte en effectieve wijze te kunnen uitvoeren. 	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt gewerkt aan een milieubeleidsplan 2018 waarin het mariene milieu wel opgenomen zal worden. - Er is een NBAP en een NBSAP. De NBSAP loopt van 2016 -2020. De NBAP loopt van 2012-2016. Bij de formulering van de NBAP waren de Aichi doelen nog niet geïdentificeerd waardoor deze niet formeel geïntegreerd zijn geworden in het beleid.

Ministerie	Taakstelling	Activiteiten m.b.t. bescherming van het mariene milieu
	<p>4. De bevordering van implementatie van verdragen betreffende het milieu welke door de Surinaamse overheid zijn ondertekend en geratificeerd.</p> <p>5. Het in samenwerking met andere ministeries, organisaties en instituten controleren van bedrijven en andere ondernemers met betrekking tot het gebruik van milieuonvriendelijke materialen en technologieën en m.b.t. de naleving van de wettelijke milieuvoorschriften.</p> <p>6. Het adequaat betrekken van de totale gemeenschap om milieuverontreiniging doelmatig en doelgericht tegen te gaan.</p>	<p>- De 5th National Report (CBD) geeft een indicatie over de stand van zaken m.b.t. de Aichi targets.</p>
Kustwacht	<p>1. Toezichhoudende taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. de naleving van de in het Wetboek van Strafrecht en andere wetten strafbaar gestelde scheepvaartmisdrijven en —overtredingen, en de naleving van ii. de Zeevisserijwet 1980; iii. de Visstandbeschermingswet1961 	<p>De taakstelling kan onderverdeeld worden in 2 taken nl. de dienstverlenende taken (controle milieu) en de rechtshandavingstaken (illegale activiteiten op zee, visserij controle). De Kustwacht moet er op toezien dat de wetten worden nageleefd en gehandhaafd.</p>

Ministerie	Taakstelling	Activiteiten m.b.t. bescherming van het mariene milieu
	<ul style="list-style-type: none"> iv. de Wet Economische Delicten v. de Scheepvaartwet <p>2. Dienstverlenende taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. afwikkeling van nood spoed- en veiligheidsverkeer; b. hulpverlening en rampenbestrijding, en c. overige vormen van dienstverlening. <p>3. Toezichthoudende-, opsporings – en dienstverlenende taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Controle op de naleving van: Wet Maritieme Zones; de Zeevisserijwet; de Visstandbeschermingswet; de Wet Economische Delicten en de Scheepvaartwet. 	
Maritieme Autoriteit van Suriname	<ul style="list-style-type: none"> 1. Zorgen voor een veilige en efficiënte doorvaart van zeeschepen naar en van Suriname op basis van internationaal aanvaarde normen en regels en conform de ook door Suriname geratificeerde verdragen, 2. Toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften de scheepvaart en het scheepvaartverkeer betreffende. 3. Het Bedrijf is belast met: 	<ul style="list-style-type: none"> - Er op toezien dat calamiteiten zoals scheepaanvaringen, oil spills of het lozen van balast water zich niet voordoen/ of zij op een juiste manier worden afgehandeld.

Ministerie	Taakstelling	Activiteiten m.b.t. bescherming van het mariene milieu
	<ul style="list-style-type: none"> a. het op commerciële en efficiënte basis uitoefenen van de werkzaamheden op het gebied van de dienstverlening aan de scheepvaart in de ruimste zin des woords, ten einde de aan- en afvoer van- de import en de export veilig te stellen; b. het uitvoeren van bij of krachtens wettelijke regelingen aan het Bedrijf opgedragen taken op scheepvaartgebied; c. het zich belasten met die verrichtingen die uit hoofde van hun verband met de onder a en b genoemde taken geacht kunnen worden tot zijn werkgebied te behoren; d. het verrichten van diensten voor derden op het gebied van de scheepvaart en voorts alle andere daden die voor dit doel bevorderlijk zijn. 	
Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling	1. Het coördineren van de voorbereiding van het Milieubeleid en het monitoren van de uitvoering hiervan, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende Ministeries en relevante organisaties en instituten binnen de private sector;	- Uitvoeren van EISA studies waarbij aspecten van het mariene milieu worden inbegrepen.

Ministerie	Taakstelling	Activiteiten m.b.t. bescherming van het mariene milieu
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Het bevorderen van de totstandbrenging van een nationale milieuwetgeving; het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende andere Ministeries, organisaties en instituten; 3. Het adequaat betrekken van de totale gemeenschap om milieuverontreiniging doelmatig en doelgericht tegen te gaan; 4. het doen verwezenlijken van nationale milieuwetgeving in de ruimste zins des woords; 5. het voorbereiden en doen verwezenlijken van de regelgeving inzake bescherming van het milieu; 6. de coördinatie en de controle op de naleving daarvan 	